

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

NR 22 • 16. DETSEMBER 2009

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA HÄÄLEKANDJA, ASUTATUD 1925. AASTAL

TÄNA LEHES:

- ▶ Välismaalaste seaduse muudatustest
- ▶ Maksukohustusest saneerimisseaduses
- ▶ Eurokodade majandus-uuringu ülevaade
- ▶ Venemaa-Kasahstani-Valgevene tolliliidu ühistest välistollitariifidest
- ▶ Tagasivaade õppe- ja ärivisiidile Pariisis
- ▶ Innovatsiooniaasta teeb kokkuvõtteid

Iga liige loeb! | www.koda.ee

Tähelepanu juhatuse liikmed ja raamatupidajad!

Seminarid „2009. majandusaasta aruande esitamine Äriregistrile”

- 19. jaanuar Lääne-Virumaal Vinni spordikompleksis (Sõpruse 16), algusega kell 14.45
- 20. jaanuar Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus (Tõnismägi 2) algusega kell 10.00 ja 15.00
- 22. jaanuar Türiil Tartu Ülikooli Kolledžis (Viljandi mnt 13b) algusega kell 10.00 ja 14.45
- 2. veebruar Saaremaal Kuressaare Kultuurikeskuses (Tallinna tn 6), algusega kell 10.00
- 3. veebruar Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17), algusega kell 14.45 (vene keeles)
- 4. veebruar Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17), algusega kell 14.45 (vene keeles)
- 9. veebruar Tartus Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2), algusega kell 14.45

Mida see muudatus endaga kaasa toob?

Alates 2010. aasta 1. jaanuarist esitavad kõik äriühingud, mittetulundusühingud ja sihtasutused, kes koostavad konsolideerimata raamatupidamise aruandeid Eesti hea raamatupidamistava alusel, elektroonselt aruande Äriregistri Ettevõtjaportaalis, täites selleks etteantud vormid. Aruande esitamiseks peavad selle digitaalselt otse aruandluskeskkonnas allkirjastama kõik juhatuse liikmed (majandusaasta aruandele ei pea enam lisama nõukogu liikmete allkirju). Seda saab teha nii ID-kaardi kui Mobiili-ID vahendusel. Esiolgu on erandiks IFRS-i kasutajad, konsolideeritud aruannete esitajad, äriühingud, sihtasutused ja mittetulundusühingud, kes esitavad aruandeid rahandusministeeriumi saldoandmike süsteemi ning likvideerimis- ja lõpparuannete esitajad. Nemad esitavad 2010. aastal PDF-formaadis aruande.

Seega peavad alates 1. jaanuarist 2010 kõik ülaltoodud äriühingute, mittetulundusühingute ja sihtasutuste juhatuse liikmed omama ja kasutama ID-kaarti ja digiallkirjastamist.

Seminaril ajakavasse on lisatud ka **ID-kaardi koolitus**, mille käigus omandatakse praktilised oskused teenuste turvaliseks kasutamiseks veebikeskkonnas ja ID-kaardi või Mobiili-IDga digiallkirja andmiseks. Seminar toimub koostöös Registre ja Infosüsteemide Keskusega (RIK), lektoriteks on **Vesta Laansoo** ning **Heilika Kutsch** ja BCS Koolitusega, lektoriteks on **Margit Savisaar** ja **Margus Sakk**.

Ajakava:

10.00–11.45

Äriregistrile elektrooniline majandusaasta aruande esitamine

- Mis on aruande esitamise elektrooniline standard XBRL ja kuidas seda rakendada?
- Kas aruandlus muutub mugavamaks ja lihtsamaks?
- Aruandluskeskkonda andmete sisestamine – milline on raamatupidaja roll aruande koostamisel ja esitamisel?
- Milline on ettevõtjaportaali uus ühine aruandluskeskkond (etteantud vormid, koostamine, esitamine, auditorikontroll)?
- Ettevõtjaportaali uus aruandluskeskkond
 - portaali autentimise võimalused;
 - sisestaja ja auditori määramine;
 - etteantud vormide täitmine/importimine raamatupidamisprogrammist (XBRL aruanne);
 - allkirjastamise võimalused.
- Küsimused ja vastused.

11.45–12.15 Paus

12.15–14.00

ID-kaardi kasutamine

- ID-kaardi kasutusvõimalused:
 - mida on vaja ID-kaardi elektrooniliseks kasutamiseks?
 - mis on PIN-koodid ja kuidas on võimalik neid vihetada?
 - mis on sertifikaadid, kuidas neid kontrollida?
 - kus saab installida ID-kaardi tarkvara?
- Mis on Mobiili-ID, kuidas seda hankida? Mobiili-ID peelsed ID-kaardi kasutamise ees.
- Kuidas siseneda e-teenuste keskkonda ID-kaardi või Mobiili-IDga?
- Digiallkirjastamine:
 - kuidas saab dokumenti digiallkirjastada?
 - mis on kinnituseht?
 - talli praktiline digitaalalkirjastamine ID-kaardi või Mobiili-IDga?
- Ülevaade olulisematest e-teenustest nii eraisiku kui ettevõtja jaoks.
- ID-kaardi ja Mobiili-ID turvalise kasutamise reeglid.
- Küsimused ja vastused.

Seminar toimub eesti keeles ja on tasuta.

Vajalik eelregistreerimine. Toetab Euroopa Regionaalarengu Fond.

ERIK
Registre ja Infosüsteemide Keskus

Seminarile registreerimine:

Kaubanduskoda • Tel: 604 0060

- www.bcs.ee/~koolitus/kaubanduskoda/registreerimine.php

Rohkem infot:

- ettevotjaportaal.rik.ee
- www.rik.ee/e-ariregister/ettevotjaportaal

SIIM RAIE
Peadirektor

Majanduskriis annab palju tööd

Kevadel tähistasime 20 aasta möödumist Kaubanduskoja tegevuse taasalustamisest. Nüüd, aasta viimastel päevadel kokkuvõtteid tehes tuleb tunnistada, et esmakordselt 20 aasta jooksul vähenes Kaubanduskoja liikmeskond. Kriisi mõju on tuntav ning väljaarvatavate liikmete arv on senisest pea kaks korda kõrgem. Samas oleme rõõmsad, et uute liikmete juurdekasv on traditsioonilises tempos ning meie liikmeskonda on lisandunud üle 300 ettevõtte.

Kitsamad olud majanduses on mõjutanud väga palju ka käesoleva aasta tegevusi. Seda nii ettevõtjate huvide kaitsel kui ka teenustes. Erinevaid majandustegevust reguleerivaid dokumente (määruste, seaduste muudatused või tervikeelnõud, poliitikadokumentide eelnõud ning mõned EL dokumentide eelnõud), millega oleme tegeleenud, on 99. Loomulikult on neid rohkemgi, kuid nende 99 kohta oleme ettevõtjate seisukoha kujundanud. Antud teemad on nii Teatajas kui ka meie kodulehel pidevat kajastust leidnud.

Olulisematest teemades jäävad aasta algusesse loomulikult arutelud uue töölepinguseaduse üle ja selle nn vigade parandus öötöö ja tööaja regulatsiooni osas. Loodan, et paljud oma tööd ümberkorraldavad firmad on selle seaduse positiivset mõju tundnud. Jätkuvalt on läbi aasta olnud olulised mitmed maksuseadused ja muudatused. Nii maksude kui ka riigihangete teema jätkub kindlasti 2010. aastal. Samuti jätkuvad alustatud kodifitseerimisprotsessid – majandushaldusõigus, sotsiaaõigus, keskkonnaõigus ja ilmselt ka ehitusõigus.

Dialog riigiga haridusküsimustes jätkub nii nagu ka 2009. aastal – väga aktiivne ettevõtlusõppe edendamine ja ettevõtliku hoiaku süstimine haridusellu.

Majanduskriis on sundinud väga paljusid ettevõtteid oma tegevust ümber korraldama, uusi turge ja kliente otsima ja see on loomulikult toonud hulga liikmeid ka meie juurde. 2009. aastal organiseerisime kokku 15 ettevõtjate visiiti erinevatele turgudele, sealhulgas ka mitu presidenti, peaministrit ja välisministrit saatvat äridelegatsiooni. Sügisestest kalendrist on edukate näidetena tuua peaministri Kasahstani ja välisministri Valgevene visiidid, millel osalenute tagasid oli väga positiivne. Eestis võtsime vastu 7 välisdelegatsiooni: Tadžiki, Läti, Gruusia, Hiina, Soome, Rootsi ja Hispaania, kellele valmistasime ette kontaktkohtumised meie ettevõtjatega.

Ka tavapäraste infopäringute ja koostööotsijate arv on kasvanud hüppeliselt. Enterprise Europe Networki kuulumine on olnud heaks võimaluseks liikmete pakkumisi väga laialdaselt levitada. 2009. aastal korraldasime kaks messi ühisstendi – septembris Tampere Alihankinta messil, (9 ettevõtet ja 72 m²) ja novembris Elmia allhankemessil (6 ettevõtet ja 73,5 m²). Oktoobri alguses toimus ülimenukas ettevõtjatele mõeldud toetuste teabemess koostöös EASiga Tallinna Lauluvaljakul, kus osales ca 700 inimest.

Visiitidele ja muudele kontaktvahendustele lisaks oleme paljusid

ettevõtjaid ka harinud. Erinevaid seminare korraldasime kokku üle 100, mis toimusid nii Tallinnas, Tartus, Haapsalus, Pärnus, Kuressaares, Narvas ja Jõhvis. Toimusid Poola, Leedu, Ukraina, Saksamaa, Moldova, Soome, Venemaa ja Gruusia sihturuseminarid. Välishangete, riigihangete, kartellidevastase võitluse, saneerimisseaduse, struktuurifondide seminarid, ehitusmaterjalide ja tollialane infopäev ning intellektuaalse omandi seminar. Eriti menukaks osutusid kõik uue töölepinguseaduse seminarid. Selle teemalisi seminare korraldasime koostöös sotsiaalministeeriumiga, Heli Raidve Tööõigusabi ja advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcousiga kokku 17, kus osales ca 1400 inimest.

Koostöös EASiga korraldasime Ekspordi Akadeemia, eksporditurunduse ja messikoolitused, mis osutusid väga menukaks. 2009. aastal kinnitasime veidi üle 9500 sertifikaadi ja väliskaubandusdokumendi. Üldine majanduslik seisukord kajastub ka meie tulemustes, väljaantud väliskaubandusdokumentide arv on võrreldav 2006. aasta tulemustega.

Ka regionaalsete esinduste tegevus on olnud viljakas. Pärnumaa esindus üksi korraldas juba 19 koolitust ligi tuhande osalejaga. Neile lisaks aga

ka veel projektid nagu Pärnumaa puiduklastri arendamine ja Pärnu kompetentsikeskus. Jõhvi esinduse tegevusest jäävad sel aastal meelde ühised projektid Leningradi oblasti ja Ukraina partneritega, aga ka Ida-Virumaa ettevõtlusvõimaluste tutvustamine Soomes. Üha tihedam on regiooni õppeasutuste ja ettevõtete vaheline koostöö – TTÜ Narva Kolledž, TÜ Virumaa Kolledž, TTÜ Majanduskoolituskeskus ja Tallinna Tehnikakõrgkool on püüdnud meie kaudu teadmisi ettevõttesse tuua.

Alates maist oleme koolitanud liikmesettevõtete töötajad ID-kaarti ja digitaalse allkirja võimalusi kasutama. Oleme käinud pea 100 ettevõttes arvutiklassiga kohal. Ettevõtjatele on see koolitus täiesti tasuta, sest suurema osa kuludest katab EL Regionaalarengu Fond. Võimaluste tutvustamise käigus pakub erakordselt suurt huvi Äriregistri uuenenud majandusaasta aruande esitamise portaali. 2010. aasta alguseks on koolitustele registreerunud juba üle 3000 inimese.

Ja see pole veel kõik. Tulemuste kokkulugemine alles kestab, kuid seegi lühiülevaade annab põhjust loota, et oleme suurele hulga liikmetest suutnud kasulikud olla ja aidanud paljudel majanduskriisiga toime tulla. ■

Sisukord

Juhtkiri	
Majanduskriis annab palju tööd	3
Seadusandlus	
Välismaalaste seaduses kavandatakse taas muudatusi	5
Kas maksukohustust on saneerimismenetluses võimalik ümber kujundada?	6
Koja gallupid	7
Euroopa Liit	
Euroopa väikeettevõtlaste akt: aasta hiljem	8
Eurokodade majandusuuring: Ärivaljavaated aastaks 2010 on madalad, kuid realistlikud	9
Euroopa Uudised	10
Ettevõtlusõpe	
Ettevõtlusõppe Mõttekoda	12
Välisministeerium	
1. jaanuaril 2010 jõustuvad Venemaa-Kasahstani-Valgevene tolliliidu ühised välistolitariifid	13
Tagasivaade	
Pariisis äri arendamas ja messe külastamas	14
Juhtimisveerg	15
Uskuge, aasta 2009 on olnud meie kõigi jaoks kingitus	
Innovatsiooniveerg	
Innovatsiooniaasta hakkab kokkuvõtteid tegema	16
Etikett	
Tähtsad piasasjad – aksessuaarid	17
Teated	18
Riigihanketeated • Koostööpakkumised	23
Liikmelt liikmele	24
Uued liikmed	25

Kalender

12. jaanuar	Infotund Signe Ratsoga „Venemaa, Valgevene ja Kasahstani tolliliidu moodustamine” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee Marju Männik • Tel: 604 0079 • E-post: marju.mannik@koda.ee
19. jaanuar	Seminar: „Tasude arvutamine uue töölepingu seaduse alusel” Atlantise Konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu)
26. jaanuar	Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: tartu@koda.ee
19. jaanuar	„2009. majandusaasta aruande esitamine Äriregistrile” Lääne-Virumaal Vinnis (Sõpruse 16)
20. jaanuar	Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus (Tõnismägi 2)
22. jaanuar	Türil (Viljandi mnt 13b)
2. veebruar	Kuressaares (Tallinna 6)
3. veebruar	Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
9. veebruar	Seminar Tartus (Narva mnt 2) Seminar on tasuta. Vajalik eelregistreerimine aadressil: www.bcs.ee/~koolitus/kaubanduskoda/registreerumine.php
20. jaanuar	Infopäev „Kõik, mida on vaja teada taimede ja taimsete saaduste ekspordist ja impordist” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee Marju Männik • Tel: 604 0079 • E-post: marju.mannik@koda.ee
21. jaanuar	Seminar „Võlgade sissenõudmise kolm viisi” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
2. veebruar	Messikoolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
9. märts	Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
13. aprill	Raadimõisa hotellis (Mõisavärava 1, Tartu) Liis Lehesalu • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee
11. veebruar	Venekeelne seminar „Ettevõtluskeskond Venemaal” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Viive Raid • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee
12. veebruar	Kaubanduskoja Jõhvi esinduses (Pargi 27) Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee
2010. a aprillini	„Mentoripõhine e-õpe” – tasuta ID-kaardi koolitus Toimumiskoht ja aeg vastavalt tellija soovile. Läbiviija BCS Koolitus. Piret Elm • Tel: 699 8155 • E-post: piret.elm@bcs.ee Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

MAIT PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna juhataja

Välismaalaste seaduses kavandatakse taas muudatusi

Välismaalaste seadust on viimastel aastatel seoses välismaalaste lühiajalise töötamise võimaldamisega mitmel korral muudetud. Astunud sammud on olnud eelkõige süsteemi lihtsustavad ja bürokraatiat vähendavad. Samuti on lähtutud põhimõttest, et elamisluba töötamiseks peaks olema võimalik saada vaid juhul, kui välismaalt tuleva töötaja näol on tegemist kõrgelt kvalifitseeritud spetsialistiga või on teada, et välismaalasel on oskused, mida siinsetel töötajatel ei ole.

Tarbetu bürokraatia vähendamine on olnud kindlasti põhjendatud ning võrreldes mõne aasta taguse ajaga on seda vähe- maks jäänud. Samas kuuleb ka täna signaale, et kohti, mis vajaksid kaasajastamist on jätkuvalt. Samuti on viimasel ajal kritiseeritud nn palgakriteeriumit. Selle järgi on tööandja kohustatud maksma välismaalasele lühiajalise töötamise korral tasu, mille suurus on vähe-

Välismaalaste seaduse muutmise vajadus tuleneb ka Euroopa Nõukogu direktiivist, mis puudutab nn Euroopa Liidu sinist kaarti. See peaks soodustama väga kõrgelt kvalifitseeritud töötajate võimalusi Euroopa Liitu ühtsetel alustel tööle tulla ja siin töötada.

malt võrdne Statistikaameti poolt viimati avaldatud Eesti aasta keskmise palga ja koefitsiendi 1,24 korrutisega. Ühest küljest on siin probleeme statistika avaldamise operatiivsusega – viivitus võib olla kuni poolteist aastat. Praegusel ajal, kus keskmine palk on muutumas iga kuu, ei pruugi selline lahendus ennast õigustada. Samuti ei pruugi kõik paari aasta tagused muudatused olla kooskõlas uue töölepingu

seadusega, mis lubab vana seadusega võrreldes enam paindlikkust.

Täiendavalt tuleneb välismaalaste seaduse muutmise/täiendamise vajadus ka ühest selle kevade Euroopa Nõukogu direktiivist (2009/ 50/EÜ), mis käsitleb kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimusi. Tegemist on nn Euroopa Liidu sinise kaardiga, mis peaks soodustama väga kõrgelt kvalifitseeritud töötajate võimalusi Euroopa Liitu ühtsetel alustel tööle tulla ja siin töötada. Lisaks paljudele kriteeriumitele, mis on seatud sinise kaardi saamisel eeltingimusteks, kehtib direktiivi kohaselt siin ka põhimõte, et sellise töötaja aasta brutopalk, mis tuleneb töölepingus või siduvas tööpakkumises täpsustatud kuu- või aastapalgast, ei tohi olla väiksem kui vähemalt 1,5-kordne keskmine brutopalk riigis aastas. Lisaks otsestele kriteeriumitele sinise kaardi saamisel näeb direktiiv ette loomulikult ka hulga teisi tingimusi, mis võivad tõenäoliselt tingida välismaalaste seaduse mõningase muutmise, nt kuidas käituda olukordades kui sinise kaardi omanik on jäänud ajutisel töötuks või kui ta soovib siirduda tööle ühest liikmesriigist teise jne.

Kuigi direktiivi ülevõtmise tähtaeg on alles 2011. aasta juunis, on selge, et seadusloome protsessi tavapärasest pikkust arvestades on põhjust ka muudatuste kavandamisega alustada lähimas tulevikus.

Nii direktiivi ülevõtmiseks kui ka praktikas välismaalaste seadusest (seoses töölebadega ja töötamise registreerimisega) tõusetunud probleemide lahendamiseks on Siseministeerium kutsunud hiljuti kokku töörühma. Töörühma on kaasatud ka Kaubanduskoja esindaja. **T**

Kuna mistahes seadusemuudatuste kavandamine saab siiski tugineda võimalike probleemide põhjalikule kaardistamisele ja alles seejärel lahendusvariantide otsimisele, ootame võimalike probleemkohtade osas ka Koja liikmete tagasisidet. Juhul, kui olete hiljuti puutunud kokku probleemidega, mis seotud just välismaalaste seaduses sisalduva regulatsiooniga välismaalaste töötamise osas, palume sellest ka meile teada anda. Parim viis selleks on saata probleemi lühikirjeldus meile e-postiaadressil mait@koda.ee.

MART KÄGU

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Lühidalt:

Nõude ümberkujundamise all mõistetakse: kohustuse täitmise tähtaja pikendamist; rahalise nõude täitmist osamaksetega; võlasumma vähendamist; kohustuse asendamist juriidilise isiku osa või aktsiaga.

Saneerimiseseaduses välistatakse üksnes töölepingu alusel tekkinud nõuete ümberkujundamine, siis pole välistatud maksunõude ümberkujundamine.

Riigikohus selgitas, et põhjendamatu oleks olukord, kus pankrotiseaduse alusel ühingu päästmisel kompromissiga või ühingu pankrotistumise korral on maksuhalduri nõudeid vähendada võimalik, kuid saneerimismenetluses ühingu tervendamisel tuleks maksuhalduri nõudeid käsitada teiste ümberkujundatavate nõuetega võrreldes eelisseisundis olevatena.

Kas maksukohustust on saneerimismenetluses võimalik ümber kujundada?

Ettevõtte saneerimise all mõistetakse abinõude kompleksi rakendamist ettevõtte majanduslike raskuste ületamiseks, tema likviidsuse taastamiseks, kasumlikkuse parandamiseks ja jätkusuutliku majandamise tagamiseks. Vastavate abinõude kompleksi saab kuuluda ka nõuete ümberkujundamine.

Hiljuti tegi Riigikohus asjas 3-2-1-122-09 olulise otsuse seoses nõuete ümberkujundamisega saneerimismenetluses. Täpselt vastas Riigikohus küsimusele, kas saneerimismenetluses on võimalik ümber kujundada ka maksukohustust, st kas maksukohustust on võimalik vähendada, ajatada jne. Sellele küsimusele vastamiseks tõlgendas Riigikohus nii maksukorralduse seaduse kui saneerimiseseaduse sätteid ning selgitas üldiselt saneerimismenetluse eesmärgi ja iseloomu.

Saneerimiseseadus sätestab mitteammendava loetelu (st et peale seaduses loetletud viiside võib olla veel ka teisi viise) sellest, mida üldse mõistetakse nõude ümberkujundamise all. Selle all mõistetakse eelkõige: kohustuse täitmise tähtaja pikendamist; rahalise nõude täitmist osamaksetega; võlasumma vähendamist; kohustuse asendamist juriidilise isiku osa või aktsiaga. Saneerimiseseaduses öeldakse muu hulgas sõnaselgelt, et töölepingu alusel tekkinud nõuet ei saa ümber kujundada, kuid otsest ümberkujundamise keeldu saneerimiseseadusest maksukohustuse suhtes ei tulene. Selle tõttu, et maksukohustuse suhtes analoogne selgelt

väljendatud keeld puudub, leidis antud kohtuasjas ka ettevõtja, kes saneerimisavalduse esitas, et maksukohustust on saneerimismenetluses ümberkujundatav.

Maksu- ja Tolliamet (MTA) oli vastupidisel seisukohal, tuginedes seaduse tõlgendamisel maksumenetluses kehtivale põhimõttele, mille kohaselt „kõik, mis ei ole seadusega lubatud, on keelatud”. MTA leidis, et maksuhaldur ei saa sõlmida kokkuleppeid maksude kui avalik-õiguslike kohustuste vähendamise või maksmata jätmise kohta, sest selliste kokkulepete lubamine seaks ohtu maksumaksjate võrdse kohtlemise ja ühetaolise maksustamise põhimõttele. MTA märkis täiendavalt, et tsiviilõigusliku lepingu (nt laenuleping, üürileping jms) pooled võivad oma äranägemise järgi kujundada omavahelisi õigussuhteid, kuid nad ei saa oma äranägemise järgi kujundada oma maksukohustusi. MTA oli lõppkokkuvõttes seisukohal, et maksuvõla võib kustutada ainult maksukorralduse seaduses (MKS § 114) nimetatud juhtudel, st pankrotimenetluses kompromissi tegemiseks või maksukohustustase põhjendatud taotlusel, kui maksuvõla sissenõudmine on lootusetu või ebaõige.

Riigikohus ei nõustunud eeltoodud MTA tõlgendusega, juhtides tähelepanu sellele, et saneerimiseseadus toob mitteammendava loetelu nõuete ümberkujundamise viisidest ning välistatakse üksnes töölepingu alusel tekkinud nõuete ümberkujundamine. See tähendab, et seaduses sõnastatakse ammendavalt, millist nõuet ei saa saneerimismenetluses ümber kujundada. Kuivõrd saneerimiseseaduses välistatakse üksnes töölepingu alusel tekkinud nõuete ümberkujundamine, siis pole välistatud maksunõude ümberkujundamine. Sellest tulenevalt juhtis Riigikohus tähelepanu asjaolule, et kuna maksunõue on ümberkujundatav, siis on ka maksuhaldur maksunõude osas võlausaldaja ja kohaldamisele kuuluvad võlausaldajat puudutavad saneerimiseseaduse sätteid.

Riigikohus selgitas täiendavalt, et põhjendamatu oleks olukord, kus pankrotiseaduse alusel ühingu päästmisel kompromissiga või ühingu pankrotistumise korral on maksuhalduri nõudeid vähendada võimalik, kuid saneerimismenetluses ühingu tervendamisel tuleks maksuhalduri nõudeid käsitada teiste ümberkujundatavate nõuetega võrreldes eelisseisundis olevatena.

Seoses maksuhalduri väitega, et maksukorralduse seadus ei näe ette saneerimismenetluse puhul võimalust maksukohustus ümber kujundada, ütles Riigikohus, et saneerimiseseadus on maksukorralduse seaduse suhtes eriseadus ja ka hilisem seadus ning kui maksunõue ei oleks ümberkujundatav, tooks see endaga kaasa maksunõude eelistamise teistele nõuetele, millega kaasneks võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine. Riigikohus märkis täiendavalt, et maksukorralduse seaduses võimaldatakse ka ilma pankroti- ja saneerimismenetluseta maksukohustuse täitmise tähtaega pikendada ning võimaldada vähendada. Seega ei piira otsese sätte puudumine maksukorralduse seaduses maksuvõla ümberkujundamist.

„Maksunõuete eelistamine viiks olukorrani, kus ettevõtte tervendamine saneerimismenetluse abil oleks sisuliselt võimatu ning tervendatava ettevõtte ettevõtja suhtes tuleks algatada pankrotimenetlus. Kuna majanduslikes raskustes oleval ettevõttel võivad olla maksukohustusest tekkinud maksuvõlad, tähendaks keeld maksuvõlga ümber kujundada, et sisuliselt kaob ära võimalus saneerimismenetluse toiminguid edukalt teha.”

Arvestades seda et, saneerimiseseaduse eesmärk on tagada võlausaldajate huvide parem kaitse, kui see oleks pankroti korral, sedastas Riigikohus järgmist: „Maksunõuete eelistamine viiks olukorrani, kus ettevõtte tervendamine saneerimismenetluse abil oleks sisuliselt võimatu ning tervendatava ettevõtte ettevõtja suhtes tuleks algatada pankrotimenetlus. Kuna majanduslikes raskustes oleval ettevõttel võivad olla maksukohustus-

est tekkinud maksuvõlad, tähendaks keeld maksuvõlga ümber kujundada, et sisuliselt kaob ära võimalus saneerimismenetluse toiminguid edukalt teha.”

Eeltoodu alusel saab kokkuvõtlikult öelda, et käesoleva artikli pealkirjas püstitatud küsimuse vastus on jaatav – maksukohustust on võimalik Riigikohtu tõlgenduse kohaselt saneerimismenetluses ümber kujundada.

Kindlasti võib öelda, et tegemist ei ole vaid konkreetset vaidlust puudutava lahendiga. Antud kohtulahendi mõjud on selgelt laiemad ja Kaubanduskoja hinnangul positiivsed, arendamaks kogu saneerimismenetlust ettevõtjatele positiivses suunas. Maksunõuete erinev käsitlemine teiste võlausaldajate nõuete saneerimismenetluses on paljudel juhtudel tekitanud praktilikas küsimuse, kas üldse on mõtet saneerida. Maksuvõlgnevuste saneerimise problemaatilisust puudutati põgusalt ka tänava sügisel Stockholmis peetud väikeettevõtlust puudutaval konverentsil, kus teiste liikmesriikide esindajad tutvustasid muu hulgas initsiatiive, mida ettevõtete tervendamisel on astunud. Ka seal leidsid enamik arutelul osalenuist, et saneerimise käigus ei tohiks võlausaldajaid põhjendamatult erinevalt kohelda ning maksuvõlga tuleks käsitleda sarnaselt teiste võlgadega. **T**

Kõnealuse Riigikohtu lahendiga on lähemalt võimalik tutvuda Riigikohtu kodulehel aadressil: <http://www.riigikohus.ee/?id=11&tekst=RK/3-2-1-122-09>.

Koja gallupid

Täname kõiki ja palume oma liikmetel ka edaspidi meie küsitlustele Kaubanduskoja veebilehel aktiivselt vastata. Teie vastuste põhjal saame kujundada oma arvamused ja ettepanekud, mille edastame seadusandjale. Teie arvamusest sõltub palju!

Millisel kujul pooldate eluasemelaenu intresside tulumaksu tagastamist?

- Tulumaksu tagastamine peaks säilima praegusel kujul – 30%
- Tagastamine peaks olema võimalik vaid ühe eluasemega seoses – 46%
- Tagastamisel peaks kehtestama põhjendatud ülempiiri – 12%
- Tulumaksu tagastamise peaks lõpetama – 12%

(Vastajaid 52)

Kas peate õigeks sellise kahjuhüvitise väljamõistmise võimalust, mille eesmärgiks oleks mõjutada kahju tekitajat veel toimumata rikkumistest hoiduma?

- Jah, see täidaks preventiivset eesmärki – 16%
- Jah, kui on tõenäoline, et see hoiab rikkumise ära – 37%
- Ei, kahju saab nõuda ikkagi alles siis, kui see on tekkinud – 47%
- Ei oska öelda – 0%

(Vastajaid 19)

JULIA MALEV

Politiikakujundamise-
ja õigusosakonna nõunik

Euroopa väikeettevõtlaste akt: aasta hiljem

Väikeettevõtlaste akt (ingl k: *Small Business Act*), mis jõustus 2008. aastal, sisaldab kümnet printsiipi, mille eesmärk on parandada ELi väikeettevõtjate jaoks ärikliimat ja kergendada nende halduskoormust. Kolmeks prioriteetseks valdkonnaks olid väikeettevõtete kapitalile juurdepääsu lihtsustamine, administratiivse koormuse vähendamine ja tugimeetmed (välis-)turgudele sisenemiseks. Kuigi dokument sisaldab konkreetseid algatusi ja soovitusi, peab mainima, et tegemist on siiski deklaratiivse dokumendiga.

Aasta hiljem valmis Eurochambresi (Euroopa kaubanduskodade ühing) initsiatiivil uuring, mis keskendus kohalike kaubanduskodade hinnangule väikeettevõtlaste akti rakendamisele regionaalasel tasandil. Uuringu kokkuvõttest selgub, et paljud riigid on akti eesmärke täitma asunud päris ühtlane see siiski ei ole.

Alljärgnevalt ülevaade ka peamiste valdkondade lõikes.

Juurdepääs kapitalile

94% valitsustest on juurutanud lisatoetusmeetmeid VKEde (väike- ning keskmise suurusega ettevõtted) jaoks (fondid, laenugarantiid, väikelaenu, ekspordi garantiid jne). 87% vastanutest arvab, et valitsused on julgustanud pankasid mitte piirama juurdepääsu kapitalile, mis on äärmiselt oluline VKEde jaoks eriti majanduskriisi olukorras. Siiski enamus ei tunne antud meetmete mõju. Mõned kaubanduskodad viitasid tõsiasi, et paljud VKEd ei tea nendele suunatud meetmete olemasolust või ei kasuta neid, kuna nende finantsevõime vahendite taotlemise/kasutamise- ga kaasnev administratiivne koormus on liiga suur.

Hilinenud maksed

60% vastanutest kinnitab, et valitsus tegeleb hilinenud maksete probleemiga (küsimus puudutas nii riigiasutuste kui eraettevõtete võlgasid), kuigi 45% tõdes, et hetkel ei näe veel reaalseid tulemusi. 67% kaubanduskodadest hindab, et nende valitsuse meetmed ei ole kooskõlas hilinenud maksete direktiivi uue versiooniga.

Regulatiivne keskkond

75% EL kaubanduskodadest kinnitab, et valitsus viib läbi mõju analüüsi (kuidas mõjutab uus seadus VKEde olukorda) enne uue seaduse vastuvõtmist. Siiski nn VKE-testi (maksumus-kasu analüüs VKEde seisukohalt) on integreerinud ainult pool riikidest ning 89% valitsustest ei kaasa protsessi ettevõtjate esindusorganisatsioonidele.

Kõik liikmesriigid on seadnud eesmärgiks vähendada administratiivset koormust VKEde jaoks, mis peaks olema kooskõlas EL üldise eesmärgiga vähendada koormust aastaks 2012 25%. Üle 40% vastanutest kinnitab, et nende valitsuse eesmärk ei vasta EL omale.

Juurdepääs turgudele

Kolmandik kaubanduskodadest arvab, et nende valitsus ei rakenda siseturu toimimise seisukohalt olulist teenuste direktiivi 28. detsembriks 2009 täismahus, mis tähendab, et teenuste liikumist pärsivad tõk- ked püsivad ka edaspidi.

Kuigi uuring näitab, et enamus valitsusi on tutvustanud meetmeid, mille eesmärk on aidata kaasa VKEde osalemisele riigihangetes, kuid nende reaalne mõju on olnud kaubanduskodade hinnangul enamasti mõõdukas.

Kuigi 12 kuud tagasi kõik valitsused on tunnistanud väikeettevõtlaste olulist rolli majanduses ning on lubanud saavutada väikeettevõtlaste akti eesmärke, siis mõned liikmesriigid ei täitnud neid lubadusi ning aasta hiljem ei ole akti potentsiaal rakendatud täismahus.

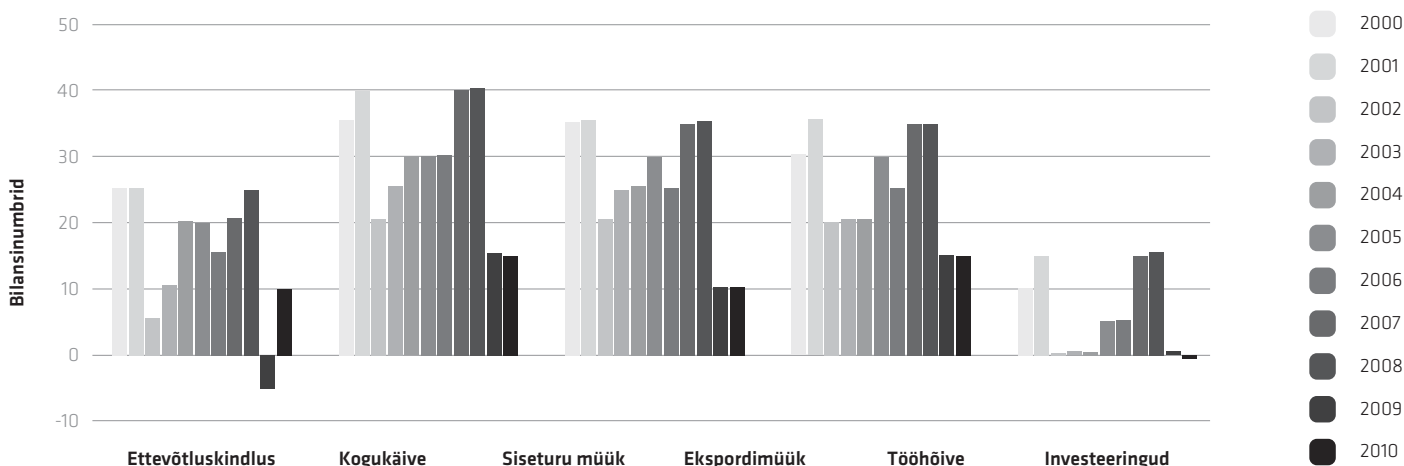
Eesti ettevõtluspoliitikat vaadates võib öelda, et teatud arenguid akti eesmärkide saavutamisel on toimunud ning alustatud on mitmeid protsesse, mille eesmärgiks nt halduskoormuse vähendamine. Neid oleme ka Kaubanduskoja poolt igati toetanud. **T**

Taustainformatsiooni Euroopa väikeettevõtlaste akti kohta leiab siit: <http://www.euractiv.com/en/enterprise-jobs/small-business-act-year/article-183039>.

Eurokodade majandusuuring: Ärivaljavaated aastaks 2010 on madalad, kuid realistlikud

Ettevõtted Euroopas plaanivad 2010. aastal investeerida ja tööle võtta vähem, kui mingil muul ajal möödunud kümnendi jooksul. Käibe- ja ekspordienustused on samuti madalaimal tasemel alates 2000. aastast, samas kui ettevõtted ei oota tuleval aastal mingeid muudatusi siseturu müüginumbrites.

Majandusnäitajad aastatel 2000–2010

Arnaldo Abruzzini:
„Ettevõtted kardavad investeerida ühtainukestki senti. Nad ei näe, et siseturu müük suureneks, nad kannatavad ebasoodsate vahetuskursside käes, mis takistavad nende ekspordi ja selle tulemusena ei taha nad investeerida ega töötajaid juurde palgata. Neid fakte arvestades on enneaegne öelda, et hullem on juba selja taga.”

Kõige hiljutisema Eurochambresi Majandusuuringu tulemuste kohaselt, milles küsitleti üle 69 000 erinevas suuruses ja erinevate sektorite ettevõtet 27 riigis [Kõik ELi liikmesriigid (välja arvatud Lirimaa ja Leedu) + Horvaatia ja Türgi], kannatavad ettevõtted endiselt kriisi tagajärgede käes ja taastumist pole veel aimata. Ainuke näitaja, mis on võrreldes eelmise aastaga paranenud, on ettevõtluskindlus, tõenäoliselt „asjad võivad ainult paremaks minna” hoiaku tõttu. On siiski ebatõenäoline, et tegevused seda optimismi kinnitaksid. Arnaldo Abruzzini, Eurochambresi peasekretär, selgitas: „Ettevõtted kardavad investeerida ühtainukestki senti. Nad ei näe, et siseturu müük

suureneks, nad kannatavad ebasoodsate vahetuskursside käes, mis takistavad nende ekspordi ja selle tulemusena ei taha nad investeerida ega töötajaid juurde palgata. Neid fakte arvestades on enneaegne öelda, et hullem on juba selja taga.” Kõige selle taustal soovitas Abruzzini kolmapäeval kohtunud majandus- ja rahandusministrite nõukogul (ECOFIN) tungivalt lõpetada muretsemise pankade pärast, mida aidati hädast välja ilma igasuguse garantiita, et nad seda raha tagasi äri- ja tööstuslikesse pumpaksid; ja hakata muretsema pankade klientide pärast, eriti väikeettevõtete pärast. „Väikeettevõtteid pigistavad nende kliendid, kes nõuavad pikemaid maksetähtaegu ning pangad, kes ei

taha laenu anda. Pangad peavad minema tagasi oma põhimissiooni juurde, milleks on raha laenamine ettevõtetele. Kui seda ei juhtu, on paljud väikeettevõtted Euroopas sunnitud oma tegevuse lõpetama, ja sellel on traagilised tagajärjed Euroopa majanduse jaoks,” ütles Abruzzini. **T**

Eurochambresi Majandusuuringu 2010 võib alla laadida aadressilt www.eurochambres.eu/content/default.asp?PageID=1&DocID=2103.

2020. aasta strateegia muudab ELi turu senisest arukamaks

Euroopa Komisjon (EK) avaldas avaliku konsultatsioonidokumendi ELi 2020. aasta strateegia kohta, mille abil soovitakse viia ELi majandus pillituma tuleviku poole. „ELi 2020. aasta strateegia eesmärk on saavutada senisest keskkonnasäästlikum ja sotsiaalselt solidaarne majanduskasv,” märkis EK president José Manuel Barroso oma poliitilistes suunistes. Uue strateegia aluseks on Lissaboni strateegia saavutused ja selle rakendamise saadud kogemused. Konsultatsioonidokumendis tutvustatakse tulevikukava, mille kohaselt keskendub ELi 2020. aasta strateegia kriisist taastumise kindlustamisele, tulevikus samalaadse kriisi ärahoidmisele ning kolmele teemalisele eesmärgile: teadmiste alusel väärtuste loomine, inimeste kaasamine osalusühiskonnas ning konkurentsivõimelise, sidusa ja keskkonnasäästlikuma majanduse loomine. Vastused konsulteerimisele tuleb esitada 15. jaanuariks 2010. Seejärel esitab uus komisjon kevadisele Euroopa Ülemkogule üksikasjaliku ettepaneku.

Euroopa Parlament kiitis heaks telekommunikatsioonituru põhjalikud reformid

500 miljonil ELi kodanikul on tarbijatena peagi rohkem valikuvõimalusi tänu suuremale konkurentsile Euroopa telekommunikatsiooniturul, samuti paraneb interneti lairibaühenduste levik kogu Euroopas

ja juurdub tarbijate eraelu puutumatus põhimõte nende suhetes telekommunikatsiooniopeeraatoritega. Strasbourgis toimunud täiskogu istungil kiitis Euroopa Parlament erakondadeülese valdava enamuse häälega ametlikult heaks ELi telekommunikatsiooni reformipaketi, mille kohta komisjon oli teinud ettepaneku novembris 2007 (IP/07/1677). Tarbijatel tekib nüüd hulk uusi õigusi, näiteks õigus vahetada tava- või mobiiltelefonioperaatorit ühe tööpäeva jooksul ja samas säilitada oma telefoninumber, õigus olla tellitud teenustest paremini informeeritud ning õigus saada telekommunikatsiooniopeeraatorilt teada, kui nende andmekaitse-eeskirju on rikutud.

Haridusreform ELis: saavutatud on juba palju, kuid palju on ka veel teha

Haridusreform liigub edasi liiga aeglaselt, kujuures majanduskriis muudab haridus- ja koolitussüsteemi sihipärase investeerimise tegemise veelgi tähtsamaks, sest vaja on lahendada peamised majanduslikud ja sotsiaalsed probleemid. Sellised on peamised järeldused kahes haridusreformi edusamme ja Euroopa koostööd käsitlevas aruandes, mis EKle esitati. EK aastaaruandes vaadeldakse, mida on liikmesriigid hariduse ja koolituse valdkonnas teinud 2010. aastaks seatud viie põhieesmärgi suunas. Vaatamata tehtud edusammudele on 2010. aasta viiest eesmärgist nelja saavutamine ebatõenäoline. Saavutatakse ainult üks eesmärk, milleks on matemaatika, teaduse ja tehnoloogia eriala lõpetanute arvu suurendamine. Edasiminekest hoolimata ei saavutatud järgmist kolme eesmärki: täiskasvanute osalemine

elukestvas õppes, kooli pooleli jätnud õpilaste osakaalu vähendamine ja keskhariduse omandanud noorte arvu suurendamine. Üks võrdlusnäitaja on 2000. aastaga võrreldes isegi halvenenud: 15-aastaste lugemis- oskus. Aruandes „Haridus ja koolitus 2010” järeldatakse, et paljud riigid lähtuvad koolireformide puhul Euroopa põhipädevuste raamistikust.

Loomisel on üleeuroopalised abitelefoniid kuriteoohvritele ja arstinõuande vajajatele

EK võttis 30. novembril vastu otsuse, et reserveerib kõigis liikmesmaades telefoninumbreid 116 006 ja 116 117 vastavalt kuriteoohvritele ja arstinõuande valveteenuse vajajatele. EK infoühiskonna ja meedia voliniku Viviane Redingu sõnul võib Euroopa piires olla samadest numbritest suurt kasu, sest kodunt eemal olles on inimesed palju kaitsetumad. Telefoninumbri 116 006 hakatakse abi pakkuma kuriteo ohvriks langenutele – inimene saab sel numbril helistades teada, millised on tema õigused ja kuidas neid kasutada, pakutakse ka emotsionaalset tuge ja juhatakse edasi teiste abiorganisatsioonide juurde. Samuti saab helistaja ühest kohast kätte kogu info politseitoimingute ning hüvitise ja kindlustuse võimaluste kohta. Arstinõuande valveteenuse telefoninumbri 116 117 helistades saab abivajaja arstilt nõu küsida siis, kui ta ei vaja mitte kiirabi, vaid tavalist arstiabi. Abitelefoni loomisel peetakse silmas eriti neid inimesi, kes vajavad abi väljaspool töoaega, nädalavahetusel või pühade ajal. Eesmärgiks on ühendada helistaja professionaalse dispetšeri või meditsiinitöötajaga, kes saaks telefoni teel anda abi või nõu.

Nüüd peavad ELi liikmesriigid tagama, et telekommunikatsiooni reguleerivad asutused saaksid need numbrid eraldada alates 15. aprillist 2010.

Jõustus Lissaboni leping

EK usub, et 1. detsembril jõustunud Lissaboni leping toob kodanikele märkimisväärset kasu ning lubab ELil täielikult keskenduda majandus- ja finantskriisist väljumisele. EK president José Manuel Barroso ütles: „Olen rõõmus, et meil on nüüd tegutsemiseks õiged institutsioonid ja stabiilne periood – nii saame suunata kogu energia asjadesse, mis lähivad korda meie kodanikele.” Lissaboni leping täiendab praegusi ELi ja Euroopa Ühenduse lepinguid, kuid ei asenda neid. Leping tagab, et Euroopa kodanikud saavad Euroopa küsimustes kaasa rääkida. Inimeste põhiõigused sätestatakse hartas, mis saab samaväärse õigusliku jõu ELi lepingutega. Paremad võimalused kodanike ootustele vastamiseks avanevad näiteks energeetika, kliimamuutuse, piiriülese kuritegevuse ning immigratsiooni valdkondades. Ka võimaldab uus leping paremini esindada Euroopat rahvusvahelisel areenil ja ajada ühtset välispoliitikat – selleks on loodud Euroopa Ülemkogu eesistuja ja nn välisministri ametikohad. Lissaboni leppe kohaselt on Euroopa Parlamendil ja liikmesriikide parlamentidel nüüd ELi otsustusprotsessis palju suurem sõnaõigus. Kodanikel avaneb aga võimalus mõjutada kavandatavaid õigusakte ning inimesed saavad õiguse teada, mida nende ministrid ELis asju ajades otsustavad. Leping ajakohastab ka ELi institutsioone. Muu hulgas paraneb ELi suutlikkus kuritegevuse, terrorismi ja inimkaubandusega võitlemisel, sest kiireneb otsuste tegemine avaliku korraga seotud küsimustes.

Euroopa Komisjon hoiatab ohtlike jõuluvalgustite eest

EK aruande kohaselt kujutab 30% jõuluvalgustitest endast otsest elektrilöögi- ja tuleohtu. EK tarbijakaitse volinik Meglena Kuneva rõhutab vajadust tagada tarbijatele kindlus, et jõulukaunistused ei ohusta nende tervist. „Jõuluoste tehes soovivad inimesed näha soodsaid pakkumisi ja laia valikut, ent seda ei tohi saavutada ohutuse hinnaga,” ütles Kuneva. Aruande kohaselt avastati tõsisemaid rikkumisi 30% uuritud valguskettide puhul. Tõsisemad rikkumised tähendavad, et toode ei ole vastavuses tehniliste ohutusnõuetega. Näiteks võivad vigaste juhtmete kinnituskohade tõttu juhtmed lahti tulla ja põhjustada elektrilööke, liiga peenikesed juhtmed võivad aga kaasa tuua ülekuumenemise ja tuleohtu. Kui valgusti isolatsioon ja konstruktsioon on vigased, võib kasutajat samuti ohustada elektrilöök. Mõned valgusketid ei läbinud edukalt peaaegu ühtki tehnilist katset. Rikkumistase erines liikmesriigiti. Kui Ungaris leiti 96% valguskettide puhul, et need on tarbijatele ohtlikud, siis Madalmaades kontrollitud valguskettide puhul oli probleeme 56%

kontrollitud toodetest. Umbes 41% ohtlikuks osunud toodetest oli pärit Hiinast. Tarbijad peavad olema valvsad ja järgima ettevaatusabinõusid. Komisjon soovib osta jõuluvalgustid mainekatelt müüjatelt, kelle puhul peaks olema tagatud peamiste ohutusnõuete täitmine. Kodust lahkudes või öösiti tuleb jõuluvalgustid kustutada. Kui valguskettide puhul on põhjust kahtlustada mõnd elektriga seotud või mehaanilist probleemi, tuleks need poodi tagasi viia ja esitada kaebus.

Kas Euroopa õpetajate koolitusvõimalused on piisavad?

Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon ja EK uues aruandes „Õpetajate erialane enesetäiendamine: Euroopa rahvusvahelises võrdluses” jõutakse järeldusele, et õpetajad vajavad tõhusat tagasisidet oma töö kohta selleks, et koolitusvõimalusi täielikult ära kasutada. Eduka erialase enesetäiendamise võtmeteguriteks on samas ka mitmekülgsed koolituskogemused ning parem töökeskkond koolides. Aruande kohaselt osalevad

mingit laadi kutsealases koolituses peaaegu üheksa õpetajat kümnest ja rohkem kui pooled leiavad, et koolitusi võiks olla rohkem. Aruande põhineb selle aasta rahvusvahelisel õpetamist ja õppimist käsitletud uuringul (TALIS), mis korraldati 23 osalenud riigis, ning see pakub esimest korda rahvusvaheliselt võrreldavaid andmeid õpetajate erialase enesetäiendamise võimaluste kohta.

Euroopa otsib võimalusi katastroofidega toimetulemiseks

Brüsselis toimus kolmas kodanikuaitse foorum, kus üle 500 kodanikuaitsetöötaja arutas, kuidas saaksid ELi liikmesriigid suurendada oma vastupanuvõimet katastroofidele. Foorumi avas EK keskkonnavolinik Stavros Dimas, kelle sõnul peab Euroopa tegema kõik võimaliku, et katastroofe ennetada ja olla valmis tagajärgede likvideerimiseks. „Igal aastal hukuvad tuhanded inimesed ja väga paljude igapäevaelu on pikaks ajaks häiritud,” rääkis Dimas. „Ainuüksi mullu oli pea 20 miljonit inimest kogu maailmas sunnitud loodusõnnetuste tõttu

oma kodudest lahkuma. Ka rahaline kahju on suur: katastroofid lähevad Euroopale igal aastal maksma umbes 15 miljardit eurot. See foorum aitab otsida lahendusi, et vähendada inimestele sündivat kahju ja ka rahalisi kulutusi suurõnnetustele.”

Eurobaromeeter: Kliimamuutused maailma ees seisvate probleemide seas oluliselt teisel kohal

Eurobaromeetri uuringu kohaselt on eurooplased kliima muutumise pärast mures. 47% küsitlusele vastanuist pidas kliima muutumist üheks kahest maailma kõige tõsisemast probleemist. Veelgi tähtsamaks peeti vaesuse küsimust, mida pidas olulisimaks probleemiks 69% vastanuist. Uuringu kohaselt leiab pea kaks kolmandikku kodanikest, et kliimamuutustega võitlemine avaldab Euroopa majandusele positiivset mõju. Samas arvas enamik, et ei tööstus, kodanikud ega võimukandjad pole kliimamuutusega võitlemiseks andnud endast parimat. **T**

www.koda.ee

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kukuuga kutsuvad kuulama saadet

MAJANDUSRUUM

kolmapäeviti kell 11.00–12.00,
kordusena kolmapäeva õhtul kell 20.00–21.00

Raadio Kuku ja Kaubanduskoda koostöös valmiv saade „Majandusruum” toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eesti majanduses toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

Saateid on tagantjärele võimalik kuulata Raadio Kuku arhiivist <http://akamai.tehnokratt.net/tehnokratt/rahivaar/majandusruum/>.

TIIA RANDMA
Haridusnõunik

Ettevõtlusõppe Mõttekoda

Ühiskond kestab ja areneb tänu inimestele, kes julgevad unistada ning tahavad ja suudavad oma ideid tegudeks muuta. Selleks on vaja loovust, uuenduslikkust ja riskijulgust, aga samuti teadmisi ja oskusi, et oma eesmärkide saavutamiseks tegevusi ja ressursse kavandada ning juhtida. Sellised inimesed saavad hakkama nii enda kui ka kogukonna elu korraldamisega, oskavad töötajana oskuslikumalt märgata ja haarata võimalustest ning just selliste inimeste eestvedamisel luuakse ühiskonnas lisaväärtus, olgu siis ärilistes või sotsiaalsetes ettevõtmistes.

Eesti senise majanduskasvu allikad on ammendunud. Edasine edukus sõltub sellest, kui kiirelt me suudame selle teadmisele leppida, uusi võimalusi märgata ning need realiseerida. Selle sihi valguses on ettevõtliku meelelaadi ja ettevõtlusalaste teadmiste tähtsust raske üle hinnata.

Sõnal „ettevõtlus“ on hariduslikus kontekstis tavakõnest kasutatavast mõistest laiem tähendus. See hõlmab nii majanduslikke, sotsiaalseid kui ka kultuurilisi vaatenurki. Selliselt sõnastatuna on ka ettevõtlusõppe eesmärk märksa laiem kui nn „ettevõtjate taastootmine“.

Ettevõtlusõppe eesmärk on tagada nii isikuomaduste ja hoiakute ku-

jundamine kui ka ettevõtlusalaste teadmiste ja oskuste arendamine:

- isikuomadused ja hoiakud, mis suurendavad indiviidi võimekust võimaluste märkamisel ja nende realiseerimisel: see on vundament, baas järgneva;
- teadmised ja oskused, mida on vaja ideede edukaks teostamiseks – mida, millal ja kuidas teha?

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on veendunud ettevõtlusõppe vajalikkuses. Oleme aastate jooksul teinud koostööd erinevate partneritega algatades või toetades erinevaid ettevõtlusõpet edendavaid projekte. Senisest tegevusest on selgeks saanud, et Eestis on palju ühes suunas mõtlevalid inimesi, aga

enamasti toimetab igaüks omaette. Seetõttu oleme jõudnud arusaamisele, et mõistlik on jõud ühendada.

Koja eestvedamisel on Ettevõtlusõppe Mõttekoda koondunud lai ring ettevõtlusõppe alal tegutsejaid, ülikoolidest kuni ettevõtlike noorte organisatsioonideni. Mõttekoja tegevuse eesmärk on, et Eestis mõistetakse ettevõtliku hoiaku kujundamise olulisust nii riigi, regiooni kui ka indiviidi tasandil ning haridussüsteemis on loodud sidustatud ja struktureeritud võimalused ettevõtliku hoiaku kujundamiseks ning ettevõtlusalaste teadmiste ja oskuste omandamiseks. Mõttekoja hetkefookus on üldhariduse riikliku õppekava raames koolides toimuval

ning selle töö käegakatsutav väljund on 2010. aasta kevadeks valmiv „Ettevõtlusõppe edendamise kava“, kus sõnastatakse ettevõtlusõppe ja ettevõtlikkuse edendamise seotud mõisted ning ettevõtlusõppe olemus, kirjeldatakse tänased probleemid ja esitatakse neile lahendused ning lepatakse kokku rollijaotus ning erinevate osapoolte tegevused lähitulevikus.

Ettevõtlusõppe edendamise kava väljatöötamist toetab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ja see on üks osa 2007. aasta oktoobris Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Haridus- ja Teadusministeeriumi vahel sõlmitud samateemalise ühisdeklaratsiooni rakendamise kohta. **T**

Mõttekoja hetkefookus on üldhariduse riikliku õppekava raames koolides toimuval ning selle töö käegakatsutav väljund on 2010. aasta kevadeks valmiv „Ettevõtlusõppe edendamise kava“, kus sõnastatakse ettevõtlusõppe ja ettevõtlikkuse edendamise seotud mõisted ning ettevõtlusõppe olemus.

MOONIKA ROSMEVäliskaubanduse büroo
Välisministeerium**Kontakt:**E-post:
moonika.rosme@mfa.ee
Tel: 637 7200

1. jaanuaril 2010 jõustuvad Venemaa–Kasahstani–Valgevene tolliliidu ühised välistollitariifid

Eesti Välisministeerium
ESTONIAN MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

Venemaa, Kasahstan ja Valgevene võtsid käesoleva aasta 27. novembril vastu otsuse kehtestada ühised välistollitariifid, mis jõustuvad juba 1. jaanuaril 2010.

Viiimastel kuudel on kõiki väliskaubandusega seotuid, ennekõike aga kindlasti eksportivaid ettevõtjaid, huvitanud Venemaa–Kasahstani–Valgevene tolliliidu moodustamisega kaasnev. Teatavasti võtsid need riigid käesoleva aasta 27. novembril vastu otsuse kehtestada ühised välistollitariifid, mis jõustuvad juba 1. jaanuaril 2010.

Ühiste välistollitariifide määrad, mis hetkel on olemas vaid vene keeles, on kättesaadavad järgmiselt lingilt: <http://www.tsouz.ru/db/ettr/tnved/Pages/default.aspx>. Pole välistatud, et enne uute tollimäärade kehtimahakkamist esitatud loendit veel korrigeeritakse, kuid need muudatused ei ole tõenäoliselt suured.

Uued ühised tariifimäärad põhinevad hetkel enamasti Venemaa poolt kohaldatavatel tariifidel. Samas kasvavad Venemaa tollimaksud paljude tariifiridade osas võrreldes 2007. aastaga, mil Venemaa asus kehtestama kõrgendatud ajutisi tollimakse. Muudatused mõjutavad enim elusloomade, sõidukite ja kombainide ning raua- ja terasetoodete sektorit, samuti mitmeid teisi kaubagruppe, mille osas on Eesti ettevõtjatel olulised ekspordihuvud: masinad ja seadmed, piim ja

piimatooted, kalad ja vähilaadsed, liha ja rupskid, alkohol jm.

Samuti tõusevad märkimisväärselt siiani kolmest riigist liberaalseima – Kasahstani – tollimaksud. Samas on teada, et teatud tariifide tõstmisele kehtestatakse Kasahstani puhul üleminekuperioodid. Kehtimahakkavad muudatused mõjutavad suurt osa põllumajandus- ning tööstussektorist. Enim tõusevad tollimaksud ravimite, kosmeetika, plastmassi, raua- ja terasetoodete, mehhaaniliste- ja elektritoodete ning autode osas. Eesti ettevõtjate peamised ekspordihuvud Kasahstani suunal on valmistoidukaubad ja joogid, puit ja puidutooded ning masinad ja seadmed, samuti piim ja piimatooted, kalad ja vähilaadsed, molluskid ja muud veeselgrootud ning lihast, kalast ja vähilaadsetest valmistatud tooted, mida tollimaksutõus samuti puudutab.

Tulenevalt asjaolust, et Valgevene tollimaksud on juba enne ühiste välistollitariifide jõustumist suhteliselt kõrged, võib öelda, et Valgevenes ekspordimisel on tollitariifide tõus ehk märgatav pisut väiksemal määral. Peamiselt puudutab tollimaksutõus auto- ja tekstiilisektorit, samuti mitmeid Eesti ettevõtjate

ekspordihuvide hulka kuuluvaid kaubagruppe nagu maismaatranspordivahendid ja nende osad, kalad ja vähilaadsed, toiduainete tootmise jäägid ja jäätmed, tööstuslikult toodetud loomasöödad ning plastid ja plasttooted.

Pikemalt käsitletakse tolliliidu teemaikat 12. jaanuaril Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korraldataval infotunnil, kus Venemaa–Valgevene–Kasahstani tolliliidu moodustamisest ja selle mõjust Euroopa Liidu ekspordile ja impordile räägib Euroopa Komisjoni kaubandusdirektoraadi direktor Signe Ratso. Sellele kohtumisele on oodatud kõik Eesti ettevõtjad, kes omavad kaubandus-suhteid kolme tolliliidu riigiga. Täpsem info ürituse kohta on saadaval Koda veebilehel www.koda.ee. **T**

Tolliliidu teemal saab soovi korral lisainfot Välisministeeriumi väliskaubanduse büroost. Samuti sisaldab lisainfot tolliliidu komisjoni koduleht: <http://tsouz.ru/db/ettr/Pages/default.aspx>.

PETER GORNISCHEFF
Teenuste direktor

Pariisis äri arendamas ja messe külastamas

17.-20. novembril külastasid peamiselt IT- ja tehnoloogiapõhised ettevõtted BDA OÜ ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja poolt organiseeritud õppe- ja ärivisiidi käigus Pariisi.

Visiidil osalesid
Artec Group OÜ, AS E-Arsenal,
E-Governance Laboratory OÜ,
Fortestar OÜ, Galvi Linda AS,
IB Krates OÜ, Nordic Sonar
ja EDI Mobile Systems OÜ.

Ene ärivisiiti lihviti kuu aja jooksul oma oskusi koolitustel, mille käigus läbiti teemad „Rahvusvahelistumise strateegiad“, „Finantseerimise võimalustest müügini“, „Ettevõtte esitlemine“ ja konsultatsioon „Taktikaline plaan“. Koolituste läbiviijateks olid tuntud ettevõtluskoolitajad Yrjo Ojasaar, Karl Lohk ja Ardo Reinsalu.

Visiidi esimesel päeval rääkisid Pariisi Kaubandus-Tööstuskoja esindaja Sebastian Saillard ja Prantsuse energeetikahiiu EDF strateegiadirektor Olivier Petros prantsuse majandusest ja äritavadest. Kaubanduskojas külastati prantsuse IT-ettevõ-

tete näitusmessi „@ enterprise“, kus iga ettevõtte tutvustuse ja kontaktid võis mälu pulgale alla laadida sellisama ettevõtte stendi juures.

Esimese päeva õhtul toimus Eesti Suursaadiku Margus Rava vastuvõtt Eesti Saatkonnas. Vastuvõtu alguses said visiidil osalevate ettevõtete esindajad igaüks paariminutilise aja oma ettevõtte esitluseks, mis oli hea praktika varasematel koolitustel omandatud teadmiste raendamiseks. Esitlustele järgnes *networking*-üritus. Vastvõtule olid lisaks Pariisi õppevisiidil osalejatele kutsutud Pariisi Kaubandus-Tööstuskoda, Thales, MBDA, EADS, IBT Partners, MEDEF

ja teised potentsiaalsed koostööpartnerid Prantsusmaalt.

Teisel päeval külastas delegatsioon militaar- ja politseiteemalist messi MiliPol. Messi käigus oli varasemalt kokku lepitud kontaktkohtumised messil osalevate ettevõtetega. Teise päeva õhtul toimus õhtusöök restoranis Vaudeville. Õhtusöögi külaliseks oli Urmas Väljaots (L'Oréal Group, Georgio Armani üksus), kes rääkis eestlase kogemusest Prantsuse firmas.

Messikülastus jätkus kolmandal päeval. Selle raames toimus eelnevalt kokkulepitud ekskursioon

prantsuse kosmose ja aeronautikahiiu Thalesi messistendile. Ühtlasi oli võimalik külastada alternatiivseid messe Pariisis. Toimus oli allhangete teemaline mess Migest 2009 ning IT- ja elektrooniliste kaartide teemaline mess CARTES & d' IDentification 2009.

Visiidi õnnestumisega seoses tänane Eesti Vabariigi suursaadikut Prantsusmaal Margus Rava, majandusnõunikku Tiiu Viljasaart ning Eesti ettevõtjat Pariisis Viljar Lokki.

Visiidi ja seonduvate tegevuste elluviimist finantseeris 75% ulatuses Euroopa Sotsiaalfond. **T**

TAIVO PAJU

Juhtimisajakirja Director
peatoimetaja

Uskuge, aasta 2009 on olnud meie kõigi jaoks kingitus

„Tule sealt ülevalt ära inimeste sekka, siis sa seda lolli juttu ei räägi!”

pahvatas vihaselt üks tuttav, kui ütlesin, et aasta 2009 on olnud meie majanduse jaoks kingitus. Tal oli jumala õigus nõnda öelda. Tema äri on jaekaubandus – valdkond, mis lisaks kõvale obadusele kiratseb veel ilmselt ka terve 2010. aasta.

Aga samas tunnistas ta ise, kuidas just ostjad headel aegadel tema müüjad tuksi keerasid. „Ära seleta, anna kaup siia, mul on täna veel vaja uus auto ja uus maja osta!” Nõnda kaobki igasugune soov kedagi hästi teenindada.

Tänavuse kriisiaasta suurim väärtus ongi selles, et see keerab meie mõtteviisi taas läände, mõistlikumaks ja konservatiivsemaks. Laename vähem ja ostes mõtleme rohkem. Vahepeal liikusime täiega itta: uhked majad, suured autod, kuldsed kingad...

Tösi, meil on hulga pankrotti läinud firmasid ja ringvõlgnevusi. Ja nülitud palgad, koondamised ning 100 000 töötut (ehkki sama palju oli neid ka aastal 2001). Ettevõtjate meeleolu pole praegu tõepoolest suurem asi. Aga vaatame tänasest kaugemale.

Ma arvan, et kogemuse eest, mida meie juhid on viimase aasta-poolteiseisega saanud, oleme me tänulikud veel aastaid, kui mitte aastakümneid. Esiteks on see olnud kõva trenn raskete, mõnikord ka ränkade otsuste tegemisel. Lugege kas või sellest samast Directorist, kuidas pärast 15aastast pidevat tõusu oli Bermeti metallifirma omanikul valida

halva ja veel halvema, pankroti vahel.

Teiseks on andnud see aasta kogemuse paljudele, et kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab. Ning saab just oma inimesi kaasa tõmmates. Skandinaavia panid kõik juhid pead kokku ja nüüd on neil olemas uued sihid. Elinis töötati välja uued väärtused nõnda, et absoluutselt iga inimene firmas sai oma sõna kaasa öelda. Ei ole kõikjal nii, et kokkulepped ei kehti, töötajatega enam ei räägita ning pikaajalisi plaane ei tehta. Kolmas kogemus: taas sai kinnitust teadmine, et muutused ei tulegi lihtsalt. Ma ise ei juurelnud varasematel aastatel kaugeltki nii palju selle üle, kes on mu klient ja miks ta peaks mu kaupa ostma. Tean, et ma ei ole siin üks – oma tooteid ja teenuseid vaatavad paljud ümber, ja kaugeltki mitte ainult erasektoris. Neljandaks: ammu ei ole nii hoolega raha loetud.

Eesti peale kokku on see tohutu jõud, mis lihtsalt peab varem või hiljem väljenduma paremas konkurentsivõimes ja suuremas ekspordis. Ning vaatamata Urmas Sõõrumaa pessimismile on tema tagasitulek turvaäärise mõneti märgilise tähendusega. Kas rantjee olla pole enam popp või sunnib tegutsema elu, vahet pole – igal juhul on see Eestile hea.

Majanduslangus on kaasa aidanud veel ühele uuele nähtusele: meie IT-firmad, kes on olnud Eestis alati verised konkurendid, on õppinud piiri taga koostööd tegema. See on hädavajalik eeldus, et me IT-riigina üldse püsima jääks, sest väiksed firmad ei jõuaks ühekaupa üldse pildile. IT-spetsid ja ametnikud on teinud aasta jooksul kõva lobitööd, et Eestisse tuleks esimene üle-euroopaline agentuur, nimelt Euroopa IT-agentuur, juhul kui see lähiaastail luuakse. Muidugi ei muutu me päevapealt Põhjamaade Silicon Valleyks, aga paiknemine maailma IT-inimeste ja ideede liikumise ristteel ei saa kuidagi kahjuks tulla. Tuleb põialt hoida.

Ning *last but not least*. Ma ei saa jätta ütlemata, mida Leev Kuum konjunktuuriinstituudis igakuisel juhtide küsitlusel välja on selgitanud. Kriis ei ole üldine ja kõiki haarav, meie tegelik elu on kirju nagu lapitekk. Aasta pärast kriisi on seis selline, et pooltel firmadel läheb kas sama hästi või koguni paremini kui varem. Ja nende hulk on asunud tasapisi kasvama. Kas meie klaas on siis ikkagi pooltühi või pooltäis?

Head aasta lõppu ja jõudu uueks aastaks meie kõigile! **T**

TIIU ALLIKMÄE
Teenuste direktor

Innovatsiooniaasta hakkab kokkuvõtteid tegema

IN

Üks aasta on möödunud väga kiiresti – innovatsiooniaasta hakkab kokkuvõtteid tegema. 17. detsembril kogunetaksegi Swisshoteli Innovatsiooniaasta finaalkonverentsile, kus vaadatakse aastale tagasi ja visioneeritakse innovatsiooni rolli, kasu ning tuleviku üle Eestis ja maailmas.

Innovatsiooniaasta projekti viis ellu EASI poolt valitud konsortsium, OÜ Summiti juht Urmas Kõivu juhtimisel. Meeskonda kuulusid strateeg Raul Rebane, uuringusuuna juht Aune Past, kommunikatsioonijuht Aive Levandi, meediasuhete eest vastutav Tiiu Allikmäe, reklaamiagentuuri Dreamers juht Katrin Kull, meediaplaneerimise juht Hanno Kindel, partner-suhete juht Piret Potisepp ja veebitoimetaja Aivar Hannolainen. Kaasalööjaid oli palju ja tublisid partnereid üle 200.

Oma mõtteid innovatsioonist jagavad Eesti Vabariigi President ja Innovatsiooniaasta patroon Toomas Hendrik Ilves, Microsofti EMEA regiooni (Euroopa, Lähis-Ida ja Aafrika piirkonna) president Vahe Torossian, ministrid ja Eesti edukamate innovatsioonide loojad.

Innovatsiooniaasta eesmärk oli muuta innovatsiooniteematika Eesti avalikkusele vähem tehnokraatlikuks ja inimlähedasemaks, et inimesed saaksid uuendusi oma igapäevaelus kasutada. „Innovatsioon on nagu jalgpall – Innovatsiooniaasta tõi rahva tribüünile ja näitas, kuidas jalgpalli mängitakse. Edasi tuleb hakata tegelema jal-

palluritega, kes ise reaalselt innovatsiooni teevad,” ütles Innovatsiooniaasta strateegiajuht Raul Rebane.

Innovatsiooniteematikat on aasta jooksul käsitletud rohkem kui 5000 artiklis, raadio- ja telesaates, lisaks hulganisti artikleid valdkondlikes uudiskirjades. Innovatsiooniaasta meeskond saatis välja üle 100 pressiteate, Innovatsiooniaastal toimus ca 250 üritust, milles osales ca 53 000 inimest. Ettevõtteid, tooteid ja tegevusi on hakatud tunnustama „Kõige innovaatilisema” tiitlitega, märgatakse ja järgitakse uutmoodi tegemisi. „Uus on IN” märki kannab 75 toodet peaaegu igast eluvaldkonnast.

Peamiseks innovatsiooniaasta tulemuseks ongi, et inimesed ei karda enam innovatsiooni. Aasta alguses käivitatud innovatsiooniaasta keskusena töötanud veebilehte www.in.ee on külastatud ligi miljon korda, mis tõstab in.ee veebilehe populaarsuselt üheks esimeseks avaliku sektori hallatavaks koduleheks. In.ee-st kujunes ka omamoodi ettevõtete suhtluspaik – veebileht leidis seni täitmata niši: ka ettevõtetele on ootus suhtlusele, tunnustusele ja tähelepanule. Uudised, mis meedia uudiskünnist ei ületa, kuid on kitsamatele sihtrühmadele olulised, leidsid oma väljundi in.ee-s. Veebileht mängis kesksel rollil kogu aastat katvas teadlikkuse tõstmise programmis, mille eesmärk on

inspireerida inimesi uuendusmeelsusele ning pakkuda võimalikult palju sellesuunalist infot koos sotsiaalse võrgustikuga. Lehel saab näidata enda poolehoidu ja kuuluvust innovaatilise mõtteviisi poolrajajate hulka, leida ärikontakte ning saada infot uudistest ning toetusvõimalustest oma idee elluviimiseks. Uuendajate kohtumispaigas www.in.ee on tänase seisuga end registreerinud ligi 3000 ettevõtlikku inimest ja ligi 1000 organisatsiooni, elavalt arutatakse blogis innovatsiooni eri aspektide üle ja pakutakse ning kommenteeritakse ideid. „Elav arutelu viib mõtteid edasi ideedest teostuseni, mis ongi innovatsioon, selgitas Innovatsiooniaasta ellukutsuja EASi innovatsioonidivisjoni juht Ilmar Pralla. „Eestlaste hulgas on levinud aramus, et kui mul on ideid, siis ma olen innovaatiline. Tegelikult on innovatsioon aga oma idee edukas elluviimine, selles osas soovisimegi inimesi julgustada, raskel ajal vajavad inimesed hakkamasaamiseks impulssi uutemoodi tegutsemiseks,“ lisas ta.

„Innovatsiooni mõiste oli veel eelmise aasta lõpus kauge ja bürookraatlik. Hea meel on näha, et aasta algusega võrreldes on vahetuntud mõistest saanud igapäevane kõneaine,“ ütles innovatsiooniaasta uuringute juht Aune Past. Ühiskonna hoiakute muutmise võtab aega vähemalt 3-5 aastat, kuid oktoobris läbi viidud lühiajaline uuring näitas, et Eesti inimesed on hakanud innovatsiooni pidama inimlähedaseks ja praktiliseks teemaks.

Oluline on märgata, et noored tajuvad innovatsiooni kui teadlikku tarbimist ja ökoloogilist mõtlemist, taaskasutuse võimaldamist. Törealised ja vanem põlvkond rõhutavad targa innovatsiooni vajadust, et ei tehtaks läbimõtlemita uuen-

du. Muutused kevadega on ilmsed kõigis kolmes vanusegrupis. Törealiste inimeste puhul on korrelatsioon muutuste ja haridustaseme vahel. Need, kes on innovatsioonist huvitatud, tajuvad innovatsiooni veelgi lähedasemana ja oskavad näha seoseid innovatsiooni ja argielu vahel. Vähemharitud inimesed näevad innovatsiooni ikka riigi ja teadlaste tegevusena. See on ka loomulik, sest innovatsioonis osalemissoov seostub teatud tingimustega. „Uuringu tulemused on trendinäitavad, mitte kohaldatavad kogu Eesti elanikkonnale. Uuritud on haridustsaavaid noori (üliõpilased) nende vanemaid ja vanavanemaid,“ ütles Aune Past. „Ei ole enam nii, et innovatsioon on vaid IT ja kauge ning kättesaamatu. Igast veidigi teistmoodi mõttest võib sündida tegu ja siit edasi tulu tegutsejale,“ lisas innovatsiooniaasta juht Urmas Kõiv. Innovatsiooniaasta tulemuste põhjalik uuring valmib jaanuariks.

Innovatsiooniaasta ärgitas inimesi uuendusmeelsusele ja selle initsiaatoriteks olid EAS ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning patrooniks Eesti Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves. Innovatsiooniaasta projekti viis ellu EASi poolt valitud konsortium, OÜ Summiti juht Urmas Kõivu juhtimisel. Meeskonda kuulusid strateeg Raul Rebane, uuringusuuna juht Aune Past, kommunikatsioonijuht Aive Levandi, meediasuhete eest vastutav Tiina Allikmäe, reklaamiagentuuri Dreamers juht Katrin Kull, meediaplaneerimise juht Hanno Kindel, partnersuhete juht Piret Potisepp ja veebitoimetaja Aivar Hannolainen. Kaasalööjaid oli palju ja tublisid partnereid üle 200.

Innovatsiooniaasta meeskond soovib kõigile innovatsioonimeelsuse jätkumist ka uuel aastal! **T**

Tähtsad pisiasjad – aksessuaarid

KRISTINA HERODES

Tallinna Kaubamaja loovjuht

Artiklis on kasutatud käsiraamatut „Etikett töö ja kodus“ (autorid Tiina Tšatšua, Mari Lukas ja Kristina Herodes)

Aksessuaaride kasutamisel on mood ammu loobunud klassikalistest stiilireeglitest. Näiteks kingad ja kott ei pea olema ühte tooni, ehted ei pea moodustama omavahel komplekti, lisandi värvitoon ei pea mujal riietuses korduma. Ainus andestamatu viga on kanda halvasti hooldatud kingi.

Aksessuaarid:

- **Määravad stiili.** Kingad, kotid, vööd, peakatted, ehted, sallid, kindad annavad tervikule iseloomu.
- **Väljendavad staatust.** Käekellad, juveelid, kirjutusvahendid, portfelliid on aastakümneid väljendanud eeskätt staatust.
- **Määravad pidulikkuse astme.** Sama kleit või tume ülikond võib olla argine, kui seda kantakse töiste tänavakingadega, aga pidulik, kui seda kantakse luksuslike nahktallal kingadega.
- **Võtavad vähe ruumi ja toovad garderoobi palju vaheldust.** Sallid või lipsud mahuvad väikesele pinnale, kuid panevad elama kapitäie kostüüme.

Aksessuaaridega saab anda huvitava ilme ka kõige lihtsamale kostüümile. Just lisandite sobivus

ja kvaliteet määrab, kui elegantse ja väarikana mõjub tervik. Head kingad on stiili vundament. Jalatsid peavad olema kvaliteetsed, laitmatult korras, puhtad ja parajad. Meeste töökingadeks sobivad lihtsad kingad. Kontorisse ei sobi peenel nahktallal peokingad ega tugeva roomiktalla või silmatorkavalt sportliku tallaga jalatsid. Suvel on küll mugav kanda sandaale, kuid need ei lisa kandjale väarikust. Mõistlikum on eelistada kergeid suvekingi.

Naistele sobivad kindla kontsa ja suletud ninalõikega kvaliteetsed kingad. Disainis tasub vältida kõike väljakutsuvat ja tasakaalutut, näiteks koomilisi kaunistusi ja taldu. Seevastu maitsekad kaunistused, efektsed nahad, värvitoonid ja töötlused, teravad ninad, kõrged kontsad – kõik on lubatud.

Kott on teinud viimasel ajal läbi kõige suuremaid muutusi. Paljudes ametites saab hakkama pisikesel mälupulga ja mobiiltelefoniga, mis täidab ka ajaplaneerija-märkmiku funktsiooni. Dokumendimapid pole enam igapäevased aksessuaarid. Meeste lemmikuks on kujunemas kvaliteetsed ja hea disainiga sülearvutikotid, mis

mahutavad piltlikult öeldes kogu sülekontori. Äridaam võiks eelstada meisterlikku teostust. Hea kvaliteet paistab kaugele ja korralik kott on investering aastateks.

Sallid ja lipsud on töö juures parimad lisandid, millega rõhutada oma isikupära ja lisada rõivastele uusi huvitavaid värviahtsente. Õigesti valitud toon muudab inimese jume värskemaks. Isikupärased ehted kaunistavad nii meest kui naist. Kuldreegel soovib vältida kõike, mis koliseb, liigselt domineerib või on nähtavalt võlts. Tööellu ei sobi ka hiigelsuured kõrvarõngad, suled, etnokäsitöö, kassikuld.

Prillid võivad olla märkamatud või ekstravagantsed, kuid need on osa näojoontest. Hästi valitud prilliraamid kaunistavad kandjat. Mida pidada silmas prillide valikul?

- **Üldilme.** Arvestage näo proportsioone, prillid peaksid olema kooskõlas näo suurusega. Prillivalikuga saab tasakaalustada või võimendada näo nurgelisi või ümaraid jooni. Vastanditest tasub hoiduda. Kandiliste prillidega ei sobi pehmed põsed, ümar lõug, kaarjad kulmud ja ümmargused silmad.
- **Stiil.** Kas valida ekstravagantssem disain või klassikalisem mudel, sõltub garderoobist ja elustiilist.

- **Värvid.** Vaid tühine värvitriip või toonivahe prilliraamil mõjutab tugevalt silmade ja naha tooni. Õige värv paneb näo särama, valesti valitud toon muudab tuhmi.
- **Prillide laius näol.** Prillide väliserv ja näoovaal võiksid jääda umbes ühele joonele. Pisut põsejoonest kaugemale ulatuvad raamid teevad näo kõhnemaks. Liiga kitsad raamid loovad mulje paksematest põskedest.
- **Kulmujoon ja prillide ülemine äär.** Kulmukaar peaks raami tagant välja paistma või jääma samale joonele.
- **Nina ja silla toetuspunkt.** Lisaks ilule peavad prillid mugavalt püsima. Pikema nina teeb lühemaks, kui paksem ühendussild paikneb madalamal klaaside vahel. Lühike nina tundub pikem, kui sild on võimalikult õhuke ja kõrgel. Tugeva, kas või osalise raamijoonisega prillid tõmbavad ninalt tähelepanu ära. Suurema nina omanikud võiksid suhtuda ülipeentesse metallraamidesse ettevaatlikult. Paljudel inimestel on nina veidi asümmeetriline. Padjakestega silda on kõige hõlpsam mugavalt paika sättida.

Kombineerimise kavalusi

Rõivaste ja lisandite sobitamiseks on mitmesuguseid tehnikaid:

- Kõige lihtsam moodus liita lisandid ja rõivad omavahel tervikuks on luua esemete vahel värvisild ehk üks korduv värvitoon, mis seob omavahel kahte või enamat sama värvi eset. Näiteks: ehted kleidi mustri-värviga, kott kingadega vms.
- Stiilisilla loomiseks piisab kahest samas stiilis elemendist. Neid võib olla rohkem, kuni seleni välja, et esemed on valitud samas stiilis. Praegu on rohkem levinud stiilide isikupärane seegamine.
- Kontseptuaalseid seoseid kasutatakse palju moelavastustes. Lisandid rõhutavad kindlat sõnumit: rasked metallehted annavad mis tahes rõivastele juurde mässumeelsust ja punki, daamilik pärlikee tähendab aga ajatut elegantsi.
- Tervik on ühtne nii värvilt, vormikeelelt kui stiililt. Tervikuna võib vaadelda kostüümi, aga ka omavahel sobivaid aksessuaare. Näiteks sobib ansambel valgest käekotist ja kingadest pea igat värvi kleidi või kostüümiga.
- Kontrasti põhimõttel lisatud aksessuaarid tõusevad enamasti esile aktsendina.
- Taotluslikud vastandid ehk moehuligaansused on praegusel ajal täiesti lubatud. Näiteks võib koos korraliku kostüümiga kanda sportlikke jalatseid või lapselikku ehet. **T**

Isikupärased ehted

kaunistavad nii meest kui naist. Kuldreegel soovib vältida kõike, mis koliseb, liigselt domineerib või on nähtavalt võlts. Tööellu ei sobi ka hiigelsuured kõrvarõngad, suled, etnokäsitöö, kassikuld.

Infotund Signe Ratsoga „Venemaa, Valgevene ja Kasahstani tolliliidu moodustamine”

12. jaanuaril
Kaubanduskojas

12. jaanuaril kell 14.00-16.00 esineb Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Euroopa Komisjoni Kaubandusdirektoraadi direktor Signe Ratso. Kõne all on üliaktuaalne teema Venemaa, Valgevene ja Kasahstani tolliliidu moodustamisest ja selle mõjust Euroopa Liidu ekspordile ja impordile. Uus tolliliit peaks osaliselt rakenduma juba 1. jaanuarist 2010.

Samuti räägitakse uue tolliliidu mõjust Venemaa liitumisele Maailma Kaubandusorganisatsiooniga (World Trade Organisation – WTO).

Oodatud on osalema kõik Eesti ettevõtjad, kes omavad väliskaubandusalaseid suhteid eelpoolnimetatud riikidega, sest jutuks tulevad ka tollimaksud ja muu väliskaubandusega seonduv.

NB! Üritus on osalejatele tasuta. Vajalik eelnev registreerimine.

Lisainfo ja registreerimine:

LIDIA FRIEDENTHAL

Tel: 604 0077

E-post: lidia@koda.ee

MARJU MÄNNIK

Tel: 604 0079

E-post: marju.mannik@koda.ee

Seminar

„Võlgade sissenõudmise kolm viisi”

21. jaanuaril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Advokaadibürooga Tamme & Otsmann 21. jaanuaril 2010 kell 10.00-15.30 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari võlgade sissenõudmise viisidest: läbirääkimised, täitemenetlus, pankrot.

Viimase kahe aastaga on makseprobleemidega Eesti ettevõtete arv järsult kasvanud. Ettevõtete ja eraisikute krediidikäitumise halvenemine on karm reaalsus ning oma majandustegevuses peab igaüks mõtlema, kuidas tagada võlgade tulemuslik sissenõudmine. Probleemseid võlgnikke on pea kõigil, kuid ometi on osad ettevõtjad võlgade sissenõudmisel tulemuslikumad kui teised. Millised on eduka võlanõudmise saladused, milliste võlgadega tasub tegelda ise ning milliste nõuetega on targem pöörduda spetsialisti poole. Nendes küsimustes jagavad koolitusel kogemusi oma ala tipptegijad.

SEMINARI PÄEVAKAVA

- 10.00-11.30** Võlgade sissenõudmine läbirääkimiste teel –
Villu Otsmann, Advokaadibüroo Tamme & Otsmann partner ning keeruliste võlanõuete ning vaidluste lahendamisele spetsialiseerunud vandeadvokaat.
- Millal tegeleda võlgnikuga ise ja millal „kutsuda abiväge”?
 - Läbirääkimiste ettevalmistus, ajastus, teostus.
 - Toimetulek „raske” võlgnikuga.
 - Kuidas tagada võlgnikuga saavutatud kokkuleppe täitmine?
- 11.30-11.50** Kohvipaus
- 11.50-13.20** Võlgade sissenõudmine täitemenetluses –
Elin Vilippus, Tallinna kohtutäitur, Kohtutäiturite Täiskogu juhatus liige.
- Milliseid nõudeid/lahendeid saab täitemenetluse kaudu sisse nõuda?
 - Täitemenetluse olulised tähtajad ja põhitõimingud.
 - Nõuete konkurents täitemenetluses ning täitmise võimalik üleminek pankrotimenetluseks.
- 13.20-14.00** Lõuna
- 14.00-15.30** Võlgade sissenõudmine pankrotimenetluses –
Martin Krupp, pankrotihaldur, kes viimase 12 aasta jooksul läbi viinud ca 500 pankroti- ja likvideerimismenetlust.
- Millal on mõtet pankrotimenetlust kasutada?
 - Pankrotimenetluse algatamisega seotud probleemid, ajutise halduri määramine, menetluse raugemine ning pankrotihalduri kinnitamine jne.
 - Nõuete kaitsmine ning teised olulisemad tähtajad ning põhitõimingud pankrotimenetluses.

Seminari osavõtutasu Kaubanduskoja liikmetele on 550, mitteliikmetele 1100 krooni, hindadele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad teabematerjalid, kohvipaus ja lõuna.

Lisainfo ja registreerimine:

KATI KRASS

Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

Seminar

„Tasude arvutamine uue töölepingu-seaduse alusel”

19. jaanuaril Tartus

kell 11.00-15.00

Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2)

26. jaanuaril Tallinnas

kell 11.00-15.00

Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17)

Lektor on E-Audit OÜ audiitor Ellen Tohvri.

Käsitlemisele tulevad teemad

- Keskmise töötasu arvutamise vajadus ja erinevad juhud.
- Keskmise töötasu arvutamise aluseks olev Vabariigi Valitsuse määrus ja selle olulisemad muudatused.
- Keskmise töötasu arvutamine (üld- ja erireeglid, keskmine tööpäevatasu ja selle teisendamine).
- Keskmise kalendripäevatasu arvutamine (puhkusetasu maksmiseks, kasutamata puhkuse hüvitise maksmiseks, töövõimetushüvitise maksmiseks).
- Keskmise tööpäevatasu arvutamine (töötaja koolitusel viibimisel, raseda ja rinnaga toitva ema töötasu säilitamiseks, töötavatel õppuritel õppepuhkuse ajal).

Seminari osalustasu Kaubanduskoja liikmetele on 500 krooni, mitteliikmetele 1000 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad materjalid ning lõuna ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerimine:

TOOMAS HANSSON

Tel: 744 2169

E-post: toomas.hansson@koda.ee

Infopäev

„Kõik, mis on vaja teada taimede ja taimsete saaduste ekspordist ja impordist”

20. jaanuaril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 20. jaanuaril kell 10.00–14.30 koostöös loodava Põllumajandusametiga Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) infopäeva taimede ja taimsete saaduste ekspordist ja impordist. Infopäeval käsitletakse mitmeid päevakajalisi teemasid taimede ja taimsete saaduste ekspordi ning impordi valdkonnast. Antakse ülevaade muudatustest Euroopa Liidu seadusandluses, mis on seotud puidust pakkematerjali (kaubaalused, tugipostid, pakkemastid jne) sissetoomisega ELi. Peatatakse probleemiks kujunenud pakkematerjalide veol Portugalist teistesse EL riikidesse.

Infopäeval tutvustatakse 1. jaanuaril 2010 tööd alustavat Põllumajandusametit. Uus amet luuakse Taimetoodangu Inspeksiooni, piirkondlike maaparandusbüroode ning Maaparanduse Ehitusjärelevalve- ja Ekspertiisbüroo ümberkorraldamise tulemusena.

Lektorid on peadirektori asetäitja **Raina Möttus**, taimetervise osakonna juhataja **Riina Koidumaa**, taimetervise osakonna juhataja asetäitja **Ülle Metsman**, taimetervise osakonna peaspetsialist **Tea Tasa**.

Infopäeva kava

9.45–10.00	Registreerimine
10.00–10.30	Vastloodud Põllumajandusameti tutvustus – Raina Möttus
10.30–11.00	Taimede ja taimsete saaduste impordist – Riina Koidumaa
11.00–11.30	Taimede ja taimsete saaduste ekspordist – Riina Koidumaa
11.30–11.45	Kohvipaus
11.45–12.15	Rahvusvaheline Fütosanitaarmedetmete Standard ISPM 15 – Ülle Metsman
12.15–12.45	EL sisesed nõuded puidust pakkematerjalile, männilaguussi monitooringu läbiviimisest – Ülle Metsman
12.45–13.45	Puidutöötlemisettevõtete (kuivatid, pakkematerjalide tootjad) tunnustamisest Eestis – Tea Tasa

Seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmetele 350 ja mitteliikmetele 700 krooni (lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad infopäeva materjalid ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerimine:

LIDIA FRIEDENTHAL • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
MARJU MÄNNIK • Tel: 604 0079 • E-post: marju.mannik@koda.ee

Messikoolitus Tallinnas ja Tartus Tulemuslik messiturundus – töö enne messi, messi ajal ja pärast messi!

- Tallinnas 2. veebruaril ja 9. märtsil kell 9.00–17.00 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17)
- Tartus 13. aprillil kell 9.00–17.00 Raadimõisa hotellis (Mõisavärava 1)

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koolituse koostöös Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega. Koolituste korraldamist rahastab EASI Teadmiste ja oskuste arenguprogrammi raames Euroopa Sotsiaalfond. Messikoolitused viib läbi **Jakob Saks**, kes on pikaajalise praktilise kogemusega eksporditöötaja, tunnustatud koolitaja ja konsultant. Viimase 6 aasta jooksul on ta organiseerinud erinevatele ettevõtjatele messistende 2-4 rahvusvahelisel messil aastas (sh Aasia, Euroopa, Põhja-Ameerika). Tal on 11 aastat ekspordi juhtimise kogemust (sh 5 aastat töötades väljaspool Eestit) ning magistrakraad Copenhagen Business Schoolist. Tooteid ja teenuseid ning nende omadusi peab klientidele järjest rohkem ja täpsemalt selgitama, kuna valik mis turule jõuab on väga mitmekesine ja muudab otsuse langetamise kliendile väga raskeks. Üha tiheneva konkurentsi tingimustes hakkavad äris järjest enam tähtsust omama isiklikud suhted. Ja nende arendamiseks pole paremat kohta kui messid või näitused, kus on võimalik suhelda ja otsest kontakti saavutada potentsiaalse või ammuse äripartneriga. Et messil osalemine oleks edukas, vastaks ettevõtte ootustele ja tagaks tehtava investeeringu tasuvuse, tuleb kindlasti pikalt ja põhjalikult planeerida messil osalemist, realiseerida messil püstitatud eesmärgid ning teha sihikindlalt järeltööd saadud kontaktidega peale messi. Antud koolituse käigus antakse põhjalik ülevaade kõikidest etappidest ning jagatakse kasulikke näpunäiteid. Seminaril leiavad käsitlust järgmised teemad:

- konkurentsieelis, sihtturg, messi valik;
- messi ettevalmistus – eesmärgid, messiboksi planeerimine, meeskond, eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhetud, messiturundus;
- messiboksis – messiboksis osalemine, töökorraldus, klientidega suhtlemine, mida teha, mida mitte;
- järeltöö pärast messi – tulemuste analüüs, edasised sammud.

Koolituse osalustasu on 300 krooni.

Huvi korral palume eelnevalt registreeruda!

Lisainfo ja registreerimine:

LIIS LEHESALU

Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

Venekeelne seminar

„Ettevõtlus-keskkond Venemaal”

11. veebruaril Tallinnas
(Toom-Kooli 17)

12. veebruaril Jõhvis
(Pargi 27)

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös EASI ja rahvusvahelise konsultatsioonikompaniaga G.S.L. Law & Consulting korraldab venekeelse seminar ettevõtluskeskkonnast Venemaal. Lektor on GSL Law & Consulting jurist Sergei Panuško.

9.30 Osavõtjate registreerimine, hommiku-kohv

10.00 Investeeringud, valuutaregulatsioonid ja -kontroll (investeeringud: õiguslikud garantiid ja võimalused; õigusregulatsiooni aktuaalsed probleemid Vene Föderatsioonis; välismajandustegevus: panga- ja valuutaregulatsioonid),

11.00 Maksuaspekt (välismaiste ettevõtjate juuresoleku vormid Vene Föderatsioonis; föderaalne maksusüsteem; alalise esinduse loomine; mitteresidentide maksu-

registrisse kandmine; kasumimaksud; maksude planeerimine – lubatud piir).

12.00 Lõuna

12.45 **Tolliaspekt** (regulatsiooni põhimõtted; tollirežiimide liigid. Ekspordi-impordi regulatsioon; tolliorganite ja -maaklertega koostööküsimused).

13.20 **Korporatiivne aspekt. Muud aspektid** (juriidilise isiku loomine – näidialgoritm; JL loomise protseduur, sh põhikirjakapitali tasumine; muudatused Vene seadusandluses OÜ osas; töösuhete regulatsioon – mõningad iseärasused; litsentseerimine).

14.15 Vastused küsimustele, kokkuvõtete tegemine.

Osalustasu on 600 krooni (lisandub käibemaks).

Info ja registreerimine: Tallinnas – VIIVE RAID • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee • Jõhvis – MARGUS ILMJÄRV • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee

ETL

Koja liikmetele eripakkumine!

www.etlbaltic.eu

USALDAGE RAAMATUPIDAMINE MEILE, ET SAAKSITE KESKENDUDA PÕHITEGEVUSELE!

MEIE TEENUSED:

- põhinevad 30 aastasel rahvusvahelisel kogemusel
- on personaalsed, paindlikud ja taskukohased ka väikestele ettevõtetele
- on kindlustatud

ENAM KUI RAAMATUPIDAMISTEENUS:

- online raamatupidamine
- juhtivtöötjate palga- ja kompensatsiooniarvestus
- maksunõustamine
- finantskokkuvõtted
- infoleht “ETL-Teie Sõber” ja elektrooniline uudiskiri

ETL-BALTIC GROUP UAB

Ausros Vartu str. 29/1, Vilnius, Leedu
(+370) 610 12 590, info@etlbaltic.lt

ETL-BALTIC GROUP OÜ

Valge 13, Tallinn, Eesti
(+372) 6 221 888, info@etlbaltic.ee

VARSTI KA LÄTIS

Tasuta ID-kaardi koolitused

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja projekti „Mentoripõhine e-õpe” raames viib BCS Koolitus alates juunikuust läbi tasuta koolitused kõigile ettevõtlikele inimestele.

- Kasutage võimalust saada oma töötajatele tasuta koolitus.
- Koolitus tuleb Teie ettevõttesse kohale!
- E-õppe materjalid nii eesti kui vene keeles.

Koolitus annab praktilised oskused e-keskkonnas olevate teenuste turvaliseks kasutamiseks ja ID-kaardiga või Mobiili-IDga digiallkirjastamiseks.

Käsitletavad teemad:

- turvaline autentimine,
- praktiline dokumendi allkirjastamine ID-kaardi või Mobiili-IDga,
- ülevaade olulisematest avalikest ja ettevõtete e-teenustest.

Koolituse õppevorm on mentoripõhine e-õpe. Koolitusklassis on kohal mentor-koolitaja, kes abistab küsimuste tekkimise korral. E-õppematerjal sisaldab videoklippe, teste ja praktilisi harjutusi ning on nii eesti- kui venekeelne. Mobiilne arvutiklass tuuakse Teie ettevõttesse kokkulepitud ajal

kohale, kui teil on vähemalt 40 inimest, kes soovivad läbida ID-kaardi koolituse. Koolitus võtab aega 2–4 akadeemilist tundi ja igaüks saab valida endale sobiva tempo. Ka üksikutel soovijatel palume oma soovist teada anda.

NB! Selleks, et koolituse käigus saaks praktiliselt läbi teha digiallkirjastamise, tuleb koolitusele kindlasti kaasa võtta ID-kaart või Mobiili-ID koos pin1 ja pin2-ga.

Koolitusele registreerumine toimub läbi ettevõtte kontaktisiku. Registreerimiseks saatke e-kiri aadressile ekoolitus@bcs.ee.

Lisainfo:

Piret Salmistu
Kaubanduskoja turundusdirektor
E-post: piret@koda.ee • Tel: 604 0060

Piret Elm
BCS Koolituse projektijuht/õpetaja
E-post: piret.elm@bcs.ee • Tel: 699 8155

Riigihanketeated:

EESTI

- Lõuna-Eesti kutsekooli lihatööstusseadmete hange. Tähtaeg 26.01.2010. **Kood 2637**
- Virumaal vee- ja kanalisatsioonitorustike rekonstrueerimise projekteerimis- ja ehitustööde hange. Tähtaeg 21.01.2010. **Kood 2638**
- Energiapuidu hakkimise ja hakkpuidu veo hange. Tähtaeg 20.01.2010. **Kood 2639**
- Kõrgkooli labori sisustuse hange (laborimööbel jm varustus). Tähtaeg 25.01.2010. **Kood 2640**
- Eriotstarbeliste teisaldatavate konteinerite hange (koosneb vahetatava veokonteinersüsteemi konteinerist, mis komplekteeritakse inimeste majutamiseks koos vajaliku varustusega). Eelteade. **Kood 2641**
- Elektroonilise raporteerimise süsteemi ostmise hange. Tähtaeg 18.01.2010. **Kood 2642**
- Reostustõrje vahendite hooldus- ja puhastusseadmete ning abivahendite konteineri hange. Tähtaeg 22.12.2009. **Kood 2643**

SOOME

- Endoskoopia- ja endokirurgiaseadmete hange. Tähtaeg 31.12.2009. **Kood 2644**

- Isikuholdustoodete hange. Tähtaeg 15.01.2010. **Kood 2645**
- Käsitöö- ja kunstitarvete hange koolidele. Tähtaeg 15.01.2010. **Kood 2646**

LÄTI

- Ostetakse mitmesuguseid ravimeid. Tähtaeg 20.01.2010. **Kood 2647**

MAKEDOONIA

- Riigihange Makedoonia teede ehituseks, ümberehituseks ja hooldustöödeks. Tähtaeg 14.01.2010. **Kood 2635**

GRUUSIA

- Erastamispaakumine suurima Tbilisi haigla (vabariiklik haigla) kohta. Tähtaeg 15.02.2010. **Kood 2636**

Täpsem info:
LEA AASAMAA

Tel: 604 0090 • E-post: lea@koda.ee

Vaata kõiki kehtivaid hanketeateid Koja veebilehelt www.koda.ee ▶ teenused ▶ valik riigihanketeateid.

Koostööpakkumised:

- Iisraeli määrdeainete tootja otsib vahendajat, nt autoosade müüjat, kes võiks hakata edasimüüjaks. **Kood 2009-11-16-024**
- Serbia siidkanga tootja otsib edasimüüjat ja on huvitatud frantsiisitüüpi koostööst. **Kood 2009-11-10-026**
- Vene kindlustusettevõtte otsib kontakti teiste sama valdkonna ettevõtetega, et pakkuda ühiselt kindlustusteenuseid Venemaal. **Kood 2009-11-19-001**
- Tšehhi sisseehitatud mõõteseadmete, kaugjuhtimis- ja jälgimissüsteemide arendaja otsib vahendajat, pakub end allhange teostajaks ning konsultandiks. **Kood 2009-11-24-007**
- Hispaania prügi ümbertöötlemisega tegelev ettevõtte otsib vahendajat keskkonnasõbralikult ja puidu ümbertöötlemise teel toodetud pinkidele, lillepottidele, piiretele jmt. **Kood 2009-11-18-007**
- Luksemburgi vineerist ja terasest tööstuslike pakkelahenduste tootja otsib esindajat. **Kood 2009-12-03-004**
- Luksemburgi energiatootmisele spetsialiseerunud tehnikaettevõtte otsib vahendajat, et müüa automatiseerumise teenuseid energiaturul. **Kood 2009-12-03-003**
- Armeenia šokolaaditootja otsib vahendajat. **Kood 2009-11-30-026**
- Leedu brändiriiete, pesu ja kosmeetika müüja otsib usaldusväärset varustajat. **Kood 2009-11-27-028**
- Saksa määrdeainete, mootoriõlide jm autotööstuse keemia vahendaja otsib esindajat pikaajaliseks koostööks ja pakub frantsiisivõimalust. **Kood 2009-11-26-053**
- Hispaania ettevõtte, mis toodab professionaalsetele maalritele plastikmaske, otsib kogemustega esindajat oma toodetele Euroopa Liidus. **Kood 2009-11-25-036**
- Leedu ettevõtte, mis toodab kaubaaluseid (*wet wooden pallets*), otsib vahendajat. **Kood 2009-11-24-024**
- Saksa veepõhiste värvide tootja otsib äripartnereid Euroopas. **Koos 2009-11-24-004**
- Itaalia veinitootja otsib koostööd veinide ekspordiga tegeleva firmaga ning pakub võimalust ühisosaluseks. **Kood 2009-11-23-027**
- Bulgaaria põllumajanduse ja viinamarjaistandustega tegelev ettevõtte otsib partnerit, et ühiselt luua veinikeldreid. **Kood 2009-11-23-026**
- Itaalia naha- ja karusnahatoodete tootmisele, parandamisele ja puhastamisele spetsialiseerunud ettevõtte otsib oma teenustele vahendajat, pakub end allhanketööde teostajaks ning on huvitatud ühissettevtlusest. **Kood 2009-11-23-004**
- Prantsuse ettevõtte otsib Eestist väikeste teraselementide tootjat (mõõtudega ca 25-45 mm). **Kood 2009-12-08-001**

TEADE

- Austraalia valitsus otsib kontakte erinevate e-äri kogemusega ettevõtetega Eestist, et arendada vastavaid teenuseid Austraalias.

Täpsem info:
ANNIKA METSALA

Tel: 604 0091
E-post: annika.metsala@koda.ee

Vaata lisainfot Koja tasuta partnerotsinguteenustest ja koostööpakkumiste loetelu veebilehelt www.koda.ee ▶ teenused ▶ koostööpakkumised ja infoteenused (ülevaade partnerotsinguteenustest) ▶ viimased koostööpakkumised (loetelu pakkumistest).

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete hulgast ning teha oma toodete või teenuste sooduspakkumisi. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama järgmisi andmeid: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile Kaubanduskoja liikmetele. NB! Avaldame ainult Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete pakkumisi. Lugege koostööpakkumisi nüüd ka Kaubanduskoja veebilehel Teenused – Koostööpakkumised ja info – Liikmelt liikmele aadressil <http://www.koda.ee/?id=46026>. **Lisainfo:** KADRI LIIMAL • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

OÜ CAWELL

Pakume Kaubanduskoja liikmetele 7 päeva reklaampinda väljaandes Coffee News täiesti tasuta, maksta tuleks vaid disainerile reklaami kujunduse eest 390 krooni (hinnale lisandub käibemaks). Tavaliselt maksab ühenädalane reklaam Coffee Newsis rohkem kui 1000 krooni. Reklaam oleks üleval 7 päeva ja ca 80 söögikohas Tallinna kesklinnas ning jõuab mitmete tuhandete lugejateni, nii eesti kui ka vene keeles! Coffee News on kord nädalas ilmuv väljaanne, mida jagatakse tasuta rohkem kui 80 restoranis ja kohvikus Tallinna kesklinnas ning selle läheduses. Coffee News on suurim kohvikute ja restoranide ajaleht maailmas ja seda rohkem kui 50 erinevas riigis. Reklaamitelliija eeliseks on hind, mida võib endale lubada, sest reklaam maksab vähem kui teistes trükimeediaväljaannetes. Kohvikutes ja restoranides käijad on kõige suuremad tarbijad ning kohalik lugejaskond on kõige potentsiaalsem tulevane klient. Kõigile võrdne reklaampind (50x75mm). Reklaamid Coffee Newsis ei ole väga suured, aga nad ei paista väikestena, kuna teised reklaamid väljaandes on sama suurusega. Lisaks saate ka kujunduse jätta meie hooleks.

Lisainfo: Annika Soomre
Tel: 636 1182 • GSM: 512 5977
E-post: Annika@coffeenews.ee
www.coffeenews.ee

FERRIT KT OÜ

OÜ Ferrit KT-I on ettevõttel on tegevuselod gaasi- (A klass) ja ehitusetööde teostamise valdkondades. Uuringutest projektini, projektist finantseerimiseni, finantseerimisest ehituseni ja objekti eksploatatsiooni üleandmine. Teostame remonditöid, monteerimist ja tehnoloogiaseadmete seadistamist. Meie alltöövõtjad täidavad elektriremondi- ja monteerimistööd mistahes keerukuse tasemel (üle 20 kv). Käesoleval ajal koostavad meie kaastöötajad äriplaani uute arvutuslike iseloomustustega

soojuspumpade tootmiseks Eestis. Otsime riigis ning väljaspool riiki partnereid koostööks ülalmainitud ja piirnevates tootmisvaldkondades ning kaupade ja teenuste eksportimiseks.

Lisainfo: Sergey Orlov
Tel: 5399 9658 • E-post: ferritkt@gmail.com

CHINEST GROUP OÜ

Chinest Group on kaubandusesindus, mis osutab teenust Euroopa ettevõtetele. Meilt saab abi seoses Hiina partnerite hindamise ja valikuga, kvaliteedikontrolli teostamisega ning lepingute sõlmimise või juriidiliste probleemide lahendamiseks. Pakume ka ettevõtte asutamisteenust Hiinas. Kaubanduskoja liikmetele esimene konsultatsioon tasuta! Pakkumise kehtivusaeg 31.12.2009.

Lisainfo: Priit Martinson
Tel: 619 1619 • E-post: info@chinest.eu

AS ESFIL TEHNO

Eesti üliefektivsete polümeerimaterjalist mikro- ja nanokiudsete respiraatorite, analüüsilintide, separatsioonimaterjalide ja muude toodete tootja otsib pikaajalist koostööd kogu maailmas.

Lisainfo: Tatjana Kuzmina
Tel: 552 7387 • E-post: esfiltehno@gmail.com
www.esfiltehno.ee

OÜ ARAGORN

OÜ Aragorn annab üürile hea ligipääsetavusega kaubanduspinna, mis sobib ka teenindus- või kaupluse- ja laopinnaks. Pakume Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele soodushinda – 60 kr/m² eest. Üürihinnale ei lisandu käibemaks. Tallinnas, Sirbi ühistranspordipeatuse vahetus läheduses (Kopli tn 100c) asuv müügisaal jääb rahvarohkesse kohta, hoonel on suured vitriinaknad. Olemas estakaad. Renoveeritud ruumid asuvad esimesel korrusel ja kokku on 300 m² pinda, mida on võimalik rentida nii osadena kui ka terves mahus. 200 m² – suur

müügisaal ja 100 m² bürooruume. Samas hoones saadaval ka erinevate suurustega laopindu hinnaga 20 kr/m². Vahendustasuta! Huvi korral annan meeleldi lisainfo ja korraldan objekti külastuse!

Lisainfo: Olga Aus
Tel: 5663 8136 • E-post: olgaus@hotmail.ee

OÜ MGT-BAAS

Eesti firma, kelle omandis on haldus-, olme- ja laohoonete kompleks, mida varem kasutati külmkambritena (üldpind 1500 m²), otsib partnereid tööstusliku tootmise organiseerimiseks või annab need ruumid üürile. On olemas autode ja raudtee estakaadid. 800 m kaugusel asub meresadam ja 25 km kaugusel Venemaa piir. Firma pakub laiaulatuslikke tolli- ning logistikateenuseid erinevate kaupade tarvis. Asub Sillamäe sadamaterritooriumi lähedal.

Lisainfo:
Tel: 392 4166, 392 4492 • Faks: 392 4164

ETL-BALTIC GROUP OÜ

ETL-Baltic Group pakub raamatupidamisteenust ning konsultatsiooniteenuseid raamatupidamise, maksunduse, töö- ja äriõiguse valdkonnas. Oleme osa ETList (European Tax and Law Group), mis on 30aastane audiitor- ja raamatupidamisteenuseid ning maksu- ja ärikonsultatsioone pakuv kontsern ning mille koosseisu kuulub üle 650 büroo Saksamaal, Prantsusmaal, Ühendkuningriigis, Hollandis, Austrias, Poolas, Hispaanias, Ungaris ja Tšehhis. Koostöös ETL kontserni nõustajate ja partneritega pakume ettevõtjatele ja ettevõtetele teenuseid Eestis ning Leedus ja selle aasta lõpust ka Lätis. Kaubanduskoja liikmed, kes sõlmivad meiega raamatupidamisteenuse lepingu 2009. aasta jooksul saavad esimese kuu raamatupidamisteenust 50% soodsamalt!

Lisainfo: Krista Mullenok
Tel: 622 18887 • GSM: 511 8080
E-post: info@etlbaltic.ee7 • www.etlbaltic.eu

Tallinn ja Harjumaa

AADERSELL OÜ	5554 8466	www.aadersell.ee	Palkmajade müük, erinevad ehitustööd, majade püstitus.
ALDIREKT OÜ	5567 3866	www.soluvi.com	Programmeerimine, arvutite tarkvara arendus ja müük.
AVAEKSPERDID OÜ	652 0250	www.avaekspendid.ee	Aknakatete, markiiside ja turvakardinate tootmine ja müük.
BETFISH OÜ	634 2834		Mereproduktide eksport.
BR CARGO OÜ	5858 6324		Tollimaakler teenused.
CONTROLLER SERVICES OÜ	5646 0504		Raamatupidamisteenused.
COPYMAX OÜ	681 8311	www.copymax.ee	Koopiamasinate, printerite ja fakside kulumaterjalide eksport-import.
ELKORAL OÜ	604 4922	www.elkoral.ee	Elektritööd, trafode müük, projekteerimine.
ELSAMAR OÜ	656 5412	www.elsamar.ee	Kala ja kalatoodete eksport ja import.
ETL-BALTIC GROUP OÜ	622 1888	www.etlbaltic.ee	Konsultatsiooniteenused raamatupidamise, maksunduse, töö- ja äriõiguse valdkonnas.
EU GIG OÜ	682 5615	www.eugig.eu	Elektriisolaatorite import-eksport.
FINROPORT PLUS OÜ	646 1061	www.finroport.ee	Kontoritehnika eksport-import.
FIRMUS ELEKTER OÜ	655 4454	www.firmuselekter.ee	Elektritööd, käitlemine.
HANSAPAKEND OÜ	666 0444	www.hansapakend.ee	Pakkeseadmete ja pakkematerjalide hulgimüük, tööstuslike liimide ja liimiseadmete müük, markeerimisseadmete müük, tööstuslike värvide müük.
HARDBOARD EXPERT OÜ	676 6400	www.hardboardexpert.com	Ehitusmaterjalide hulgimüük. Toidu- ja tööstuskaupade jae- ja hulgikaubandus. Puidust toodete (puitkiudplaatide) eksport ja import.
HORIZON TISSUE OÜ	608 5086	www.daisy.horizon.ee	Pehmepaberitoodete tootmine ja müük.
JUKU INVEST OÜ	507 7564		Kinnisvarahaldus tasu eest või lepingu alusel. Metsa-, saematerjali ja vineertoodete eksport/import.
KANDUR AS	620 0701	www.kone.ee	Liftide, eskalaatorite ja automaatuste müük, paigaldus, hooldus.
KRETUM OÜ	5626 7104	www.tastyday.ee	Kalatoodete hulgimüük.
LATVERA OÜ	522 4407		Kinnisvaraarendus, ost-müük.
LIIDUKIVI OÜ	671 7703	www.liidukivi.ee	Graniidist ja marmorist interjöörid, eksterjöörid (kaminad, köögid, baarid, sise- ja välistrepid jne) ja sepsed.
MEEDIAKONTAKTIDE OÜ	5565 4133	www.ajakirjanikud.ee	Suhtekorraldusteenused, infoteenused, keeleline toimetamine.
NAVIGAATOR OÜ	639 6606	www.navigator-est.ee	Piimatoodete hulgimüük, sh kuivpiim.
NONGROTO OÜ	651 3646	www.nongroto.ee	Vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus, santehnilised sisetööd, kaugsoojustrasside ja küttesüsteemide ehitus, ökosüsteemide SAVA müük ja paigaldus, Quick-Lock ja Therm-Line süsteemide müük ja paigaldus.
PANDIVERE VILLAVABRIK OÜ	510 1681		Tekstiilkiudude ja lambavilla töötlemine.
PRO LAB PRODUCTIONS OÜ	517 4638	www.prolab.ee	Videoproduksioon, videotehniliste lahenduste teostus, saadete, reklaamide, filmide valmistamine, ürituste videotehniline teenindamine, videotehnika rent.
PROTOBIOS OÜ	620 2222		Biomeditsiiniline teadus-arendustegevus.
RIITSINUS OÜ	678 2523	www.laheotsa.ee	Kartuli- ja köögiviljakasvatus, kartuli- ja köögivilja töötlemine ning pakendamine.

ZEPTEER EESTI OÜ	630 9131	www.zepter.ee	Jaemüük – raviaparatuuri ja majapidamistarbed, tolmuimejad, õhupuhasd, metallnõud.
TOP TEXTILE OÜ	650 5928	www.akardin.ee	Kardinate ja kodutekstiili, tööriivaste tootmine.
WEBMEDIA GROUP AS	610 1990	www.webmedia.ee	Tarkvara tootmine ja arendamine.
VIRU KESKUS AS	610 1400	www.virukeskus.com	Kinnisvarahaldus.
WÄRTSILÄ BLRT ESTONIA OÜ	610 2241	www.wartsila.ee	Laeva- ja rasketehnika hooldus ja remont.

Ida-Virumaa

KEKKI KINNISVARA & ÕIGUSBÜROO OÜ	711 4244		Õigusabiteenus, kinnisvara maakleri vahendustegevus, enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitlus.
----------------------------------	----------	--	--

Jõgevamaa

PÕLTSAMAA GRANIIT OÜ	775 5207	www.poltsamaagraniit.ee	Killustiku tootmine, müük.
----------------------	----------	-------------------------	----------------------------

Lääne-Virumaa

ER FREES OÜ	329 3997	www.erfrees.ee	Mööbli, uste ja treppide valmistamine (kööginööbel, elu- ja ühiskondlike ruumide mööbel).
-------------	----------	----------------	---

Raplamaa

SAARIOINEN EESTI OÜ	484 1040		Toiduainete, taimetoidu ja väetiste tootmine ja müük. Linnu-, taime-, kala- ja karusloomakasvatus ning toodete ja saaduste müük. Toitlustamine. Väliskaubanduslik tegevus.
---------------------	----------	--	--

Tartumaa

KONETEX OÜ	731 0223	www.konetex.ee	Määrdeainete ja mootoriõlide hulgimüük.
PLASTRUM OÜ	514 0521	www.plastrum.ee	Trükiga kilepakendite import, vahendustegevus tootjalt kliendini, agentuur euroopa kiletootjatele, kujundustööd.

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0082 • Stockholmi messid
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • liikmesuhted • avalikud suhted • Tel: 604 0085
Teataja toimetuse • toimetaja Kadri Liimal • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Üle **160 sihtkoha** Euroopas

Kohale lennutab **Estonian Air**

www.estonian-air.ee

Kuhu sina jõuda tahad?

 ESTONIAN AIR

Rahulikke jõule ja
edukat uut aastat!

Maanteetransport

Meretransport

Raudteetransport

Projektiveod

Tõstetööd

Ladustamine

Veoload

Saateautod

Tee- ja sillauuringud